

پاییز ۱۳۹۱

راهنمای دریافت پذیرش از دانشگاه‌های خارج از کشور

گردآورندگان: جمعی از مدیران وبسایت آکادمیاکافه

AcademiaCafe.com

فهرست

۱.....	مقدمه
۲.....	برنامه‌ریزی
۳.....	نکات مهم
۴.....	انتخاب دانشگاه
۶.....	مقاطع مختلف تحصیلی
۶.....	اقدام برای کارشناسی
۶.....	اقدام برای کارشناسی ارشد
۷.....	اقدام برای دکترا
۹.....	آزمون‌ها
۹.....	آزمون آیلتس (International English Language Testing System) IELTS
۱۰.....	بخش Listening
۱۰.....	بخش Reading
۱۱.....	بخش Writing
۱۱.....	بخش Speaking
۱۲.....	کارنامه آزمون
۱۲.....	آزمون TOEFL (Test Of English as a Foreign Language)
۱۴.....	بخش Reading
۱۴.....	بخش Listening
۱۵.....	بخش Speaking
۱۶.....	بخش Writing
۱۷.....	آماده‌سازی و منابع آزمون TOEFL iBT

۱۹.....	کارنامه آزمون
۱۹.....	آزمون GRE (Graduate Record Examinations)
۲۰.....	بخش Quantitative
۲۰.....	بخش Verbal
۲۱.....	بخش Analytical Writing
۲۱.....	نحوه نمره دهی
۲۲.....	ثبت نام در آزمون
۲۲.....	کارنامه آزمون
۲۳.....	آزمون GMAT (Graduate Management Admission Test)
۲۴.....	بخش Analytical Writing Assessment (AWA)
۲۴.....	بخش Integrated Reasoning (IR)
۲۵.....	بخش Quantitative (Q)
۲۵.....	بخش Verbal (V)
۲۶.....	منابع آزمون
۲۷.....	نحوه مطالعه
۲۸.....	ثبت نام در امتحان
۲۸.....	کارنامه آزمون
۲۹.....	تماس با استادها
۳۱.....	زمان مناسب برای مکاتبه با استادها
۳۲.....	منابع مالی
۳۲.....	RA یا Research Assistantship
۳۳.....	TA یا Teaching Assistantship
۳۳.....	Award
۳۴.....	منابع مالی خارج از دانشگاه

۳۴.....	Internship یا کارآموزی
۳۵.....	وام‌های تحصیلی
۳۶.....	رزومه (Resume) یا سی‌وی (CV)
۳۶.....	بخش‌های سی‌وی
۳۷.....	نکات مهم برای نوشتن سی‌وی
۳۹.....	توصیه‌نامه
۳۹.....	گرفتن توصیه‌نامه
۴۰.....	نکات مهم در توصیه‌نامه
۴۱.....	Statement of Purpose
۴۳.....	ریزنمرات و دانشنامه و ترجمه آن
۴۳.....	آزادسازی مدرک از دانشگاه‌های سراسری
۴۳.....	کار و سابقه کاری
۴۳.....	عدم کاریابی
۴۴.....	پرداخت هزینه
۴۴.....	روند کار آزادسازی مدرک
۴۵.....	دریافت ریزنمرات رسمی از دانشگاه آزاد اسلامی
۴۵.....	دریافت ریزنمرات رسمی در حین تحصیل
۴۵.....	دریافت ریزنمرات رسمی بعد از فارغ التحصیلی
۴۶.....	دریافت گواهی رتبه ممتازی از دانشگاه آزاد اسلامی
۴۶.....	آزادسازی مدرک از وزارت بهداشت
۴۸.....	در رهن گذاشتن وثیقه
۴۹.....	آدرس وزارت بهداشت
۴۹.....	ترجمه دانشنامه و ریزنمرات

۵۰	فرم درخواست پذیرش - Application form
۵۰	انواع application forms
۵۰	اطلاعات موجود در application forms
۵۱	موارد داوطلبانه (optional)
۵۱	نهایی کردن فرم و پرداخت وجه
۵۲	نمونه ای از اطلاعات موجود در application forms و معانی آنها
۵۲	تغییرات در فرم آنلاین پس از تایید نهایی
۵۳	پرداخت آنلاین با کارت اعتباری
۵۳	تهیه کارت اعتباری
۵۳	تهیه کارت از طریق بانک های ایران
۵۳	تهیه کارت از طریق اقوام، دوستان و آشنایان
۵۴	تهیه کارت از طریق شرکت های خصوصی
۵۴	پرداخت غیر مستقیم
۵۵	پست مدارک
۵۵	پست ایران
۵۵	پست TNT
۵۶	پست DHL
۵۶	پست ARAMEX
۵۷	گذرنامه و خروج از کشور
۵۸	گواهی خروج موقت
۶۰	ضمائم
۶۱	ضمیمه ۱. پذیرش دکتری از دانشگاه های بریتانیایی
۶۳	تهیه پیشنهاد تحقیق (Research Proposal)

نکات مهم در تهیه پیشنهاد تحقیق ۶۵

ضمیمه ۲. واژه‌نامه پذیرش ۶۶

معرفی وبسایت آکادمیاکافه ۷۰

AcademiaCafe.com

مقدمه

هدف این جزوه ارائه اطلاعات کلی در مورد روند و مراحل مختلف دریافت پذیرش از دانشگاه‌های خارج از کشور می‌باشد، اما نمی‌توان روند کاملاً مشخص و مطلق را برای گرفتن پذیرش به تمام افراد توصیه کرد. به عنوان مثال نمی‌توان مدت زمان خاصی برای فرآیند گرفتن پذیرش تعیین کرد. این زمان برای افراد مختلف، بسته به مقطع تحصیلی و کشور مقصد ممکن است متفاوت باشد. به همین ترتیب برنامه‌ریزی برای گرفتن پذیرش هم برای افراد مختلف متفاوت است. در نتیجه ایجاد جزوه‌ای که بتواند تمام موارد موجود را به طور کامل پوشش دهد، بسیار مشکل است. با در نظر گرفتن این مساله، این جزوه سعی خواهد کرد تا اطلاعات اصلی برای گرفتن پذیرش را به شما ارائه دهد و لینک‌هایی در اختیار شما بگذارد تا بتوانید جزئیات و نیازمندی‌های خاص خود را با افراد مجرب در زمینه گرفتن پذیرش در فروم آکادمیکافه مطرح نمایید و از آنها در این زمینه کمک بگیرید.

در نهایت توضیح این نکته ضروری است که هدف این جزوه تشویق افراد به ادامه تحصیل در خارج از کشور نیست. این راه مسیر پرپیچ و خم و دشواری است که تنها به افرادی که انگیزه و دلایل کافی و قانع‌کننده برای قدم نهادن در این راه را دارند توصیه می‌شود. این جزوه تلاش می‌کند تا با در اختیار گذاشتن اطلاعات و تجربیاتی که سایرین در این راه کسب کرده‌اند راه را برای چنین افرادی هموار سازد و از اتلاف وقت و سرمایه و تکرار اشتباهات متداول جلوگیری نماید. امید ما این است که درصد قابل توجهی از این افراد به کشور بازگردند و آموخته‌های خود را در جهت پیشرفت علمی کشور بکار گیرند.

برنامه ریزی

اقدام برای گرفتن پذیرش از دانشگاه یک فرآیند نسبتاً طولانی است که معمولاً چندین ماه به طول می‌انجامد. ابتدا شما باید به جستجو برای دانشگاه‌های مورد نظرتان بپردازید و مشخص کنید که برای کدام دانشگاه‌ها در چه کشور یا کشورهایی مایلید اقدام کنید. بدین منظور باید به دنبال دانشگاه‌هایی باشید که رشته مورد نظر شما را ارائه می‌دهند. این رشته ممکن است رشته مقطع تحصیلی قبلی شما باشد یا این که ممکن است رشته‌ای جدید باشد که مایلید به آن تغییر رشته دهید.

برای انجام این جستجوها شما زمان نسبتاً زیادی احتیاج دارید. اگر فرض کنیم که شما قصد دارید پاییز سال ۲۰۱۳ تحصیل خود را در یکی از دانشگاه‌های خارجی شروع کنید باید انتخاب خودتان را در تابستان سال ۲۰۱۲ انجام داده باشید تا در اوایل پاییز اقدام برای دانشگاه‌ها را آغاز نمایید، چون اغلب دانشگاه‌ها زمان مشخصی را برای ارسال مدارک تعیین می‌کنند. به این زمان اصطلاحاً ددلاین (deadline) گفته می‌شود. معمولاً ددلاین دانشگاه‌ها به خصوص در مورد دانشگاه‌های کانادا و آمریکا اواخر پاییز یا اوایل زمستان است.

باید این موضوع را در نظر بگیرید که هر دانشگاهی که برای آن اقدام می‌کنید یک ددلاین خاص دارد که شما باید کارهای پذیرش را تا قبل از آن تاریخ انجام داده باشید. این کارها شامل آماده کردن مدارک مورد نیاز دانشگاهی که برای آن تقاضا می‌دهید و ارسال آنها به دانشگاه، دادن امتحانات زبان (شامل تافل/آیلتس)، امتحان GRE در صورتی که برای دانشگاه‌هایی اقدام می‌کنید که نمره این امتحان را نیاز دارند - مانند دانشگاه‌های آمریکا و برخی دانشگاه‌های کانادا - و پر کردن فرم‌های درخواست پذیرش می‌باشد. ددلاین بسیاری از دانشگاه‌ها به خصوص دانشگاه‌های آمریکا و کانادا اواخر پاییز است. البته برخی دانشگاه‌ها ددلاین دیرتری هم دارند ولی اگر شما نیاز به کمک هزینه تحصیلی هم داشته باشید باید قبل از ددلاینی که برای آن تعیین می‌شود که معمولاً اواخر پاییز و یا اوایل زمستان است کارهای پذیرش را تکمیل کرده باشید. بهتر است که حدود یک ماه قبل از ددلاین کارهای پذیرش شما یعنی فرستادن مدارک و پر کردن فرم‌های درخواست پذیرش به اتمام رسیده باشد. مدارکی که هر دانشگاه احتیاج دارد متفاوت است ولی اکثراً شامل ترجمه رسمی ریزنمرات و مدارک تحصیلی، نمره امتحان زبان، توصیه‌نامه از استادها، رزومه، و SOP (Statement of Purpose) می‌باشد.

نکات مهم

- برای ثبت نام در آزمون‌های زبان معمولاً باید دو الی سه ماه قبل از زمان امتحان اقدام کنید. در بسیاری از مواقع تاریخ امتحان مورد نظر شما به سرعت پر می‌شود. بنابراین مرتب سایت مربوط به ثبت نام در آزمون‌ها را چک کنید.
- دقت کنید که تهیه برخی مدارک زمانبر است. به عنوان مثال نتیجه آزمون‌های زبان معمولاً با چند هفته تاخیر به دست شما می‌رسد. مثلاً برای آزمون آیلتس، کارنامه آزمون دو هفته بعد از امتحان به دست شما خواهد رسید، یا نمره آزمون GRE (نوع paper-based) را شش هفته بعد از امتحان دریافت می‌کنید. بنابراین حتماً زمان آماده شدن نتایج امتحان و ارسال آنها به دانشگاه را در نظر بگیرید. برخی از دانشگاه‌ها در صورتی که نمره زبان شما را به موقع دریافت نکنند بقیه مدارک را نیز بررسی نمی‌کنند. در صورتی که نمرات زبان شما دیر آماده می‌شوند حتماً از دانشگاه پرس و جو کرده و مطمئن شوید که دیر رسیدن نمرات را قبول می‌کنند.
- یکی از مدارک مهم دیگر توصیه‌نامه از استادان است. از آنجا که ممکن است استادها سر موقع توصیه‌نامه آنلاین را پر نکنند و یا فرم توصیه‌نامه کاغذی را به موقع برای ارسال به شما تحویل ندهند زمان مناسبی برای اینکار در نظر بگیرید و حتماً حداقل یک ماه قبل از تاریخی که می‌خواهید اپلیکیشن را کامل نمایید و مدارک را برای دانشگاه بفرستید برای گرفتن توصیه‌نامه‌ها اقدام نمایید.
- برای تهیه ریز نمرات و مدارک کارشناسی و ارشد و ترجمه آنها زمان کافی در نظر بگیرید (به عنوان مثال اگر می‌خواهید مدارک را خریداری کنید و یا از طریق عدم کاریابی آزاد نمایید). در مورد مدت زمانی که طول می‌کشد تا مدارک به دست شما برسد از دانشگاه محل تحصیلتان پرس و جو کنید. دقت کنید که ترجمه مدارک ممکن است یک هفته و یا بیشتر طول بکشد. بنابراین این کار را برای روزهای آخر نگذارید. اگر فرضاً برای پنج دانشگاه تقاضا می‌دهید و همه آنها تنها یک نسخه از ریز نمرات و مدرک را نیاز دارند سعی کنید تمام این پنج نسخه را در یک نوبت سفارش دهید تا هزینه کاهش یابد و در زمان نیز صرفه جویی شود.
- در صورتی که نام دروس تخصصی خود را به زبان مورد نظر که ترجمه به آن صورت می‌گیرد (مثلاً انگلیسی) می‌دانید ترجمه آنها را در اختیار مترجم قرار دهید تا عیناً به همان صورت که مورد نظر شماست در ترجمه رسمی نوشته شود.
- لیست مدارکی را که باید برای دانشگاه بفرستید چندین بار چک کنید تا چیزی را از قلم نیندازید. نقص مدارک ممکن است به رد درخواست پذیرش شما منجر شود.

برای اطلاع بیشتر در مورد مدارک مورد نیاز به انجمن مدارک مورد نیاز برای پذیرش و برای اطلاع بیشتر در مورد آزمون‌های زبان به انجمن آزمون‌ها مراجعه کنید.

انتخاب دانشگاه

انتخاب دانشگاهی که برای شما مناسب باشد به عوامل مختلفی بستگی دارد. انتخاب درست دانشگاه شانس شما را برای گرفتن پذیرش بالا می‌برد. شما می‌توانید دانشگاه‌هایی را که رشته شما را ارائه می‌دهند پیدا کرده و سپس در دپارتمان رشته مورد نظر به جستجو بپردازید تا مطمئن شوید که زمینه‌های تحقیقاتی در دپارتمان با علائق شما همخوانی دارد. می‌توانید در بخش‌هایی از سایت مانند Faculty Research Areas برای این منظور جستجو نمایید. توجه داشته باشید که هر چقدر تحقیقات استادان به پیشینه تحقیقاتی شما نزدیک‌تر باشد شانس شما برای برقراری تماس با استاد و جلب نمودن نظر وی و همچنین گرفتن پذیرش بیشتر می‌گردد.

پس از انتخاب دانشگاه‌هایی که رشته و گرایش مورد نظر شما را ارائه می‌دهند باید به یک سری نکات اساسی در این مورد توجه نمایید. در سایت هر دانشگاه (معمولاً در قسمت Admission requirements) حداقل‌های لازم برای متقاضیان دانشگاه نوشته شده است. به عنوان مثال برخی از دانشگاه‌ها حتماً یک حداقل معدل برای متقاضیان در نظر می‌گیرند. مسلماً باید در زمان انتخاب دانشگاه، دانشگاهی را انتخاب کنید که حداقل‌های مورد انتظار آن را داشته باشید. البته داشتن حداقل‌ها برای پذیرش کافی نیست و در صورتی شانس پذیرش دارید که شرایط شما از حداقل شرایطی که دانشگاه نیاز دارد بهتر باشد. مثلاً معدل شما از حداقل معدلی که دانشگاه برای متقاضیان تعیین کرده بیشتر باشد، به همین ترتیب نمره زبان شما، نمره امتحان GRE و ... از حداقل‌هایی که در سایت دانشگاه نوشته شده بیشتر باشد. البته این نکته را هم در نظر بگیرید که در برخی از دانشگاه‌ها علاوه بر حداقل‌هایی که دانشگاه تعیین کرده دپارتمان مربوط به هر رشته نیز ممکن است شرایط خاصی برای متقاضیان تعیین کرده باشد. بنابراین فراموش نکنید تا سایت دپارتمان را نیز چک کنید. بررسی رزومه افرادی که در سال‌های قبل از دانشگاه پذیرش گرفته‌اند و مقایسه آنها با رزومه خودتان می‌تواند تا حدودی برای شما مشخص سازد که رزومه شما برای آن دانشگاه مناسب است یا خیر.

برای صرفه جویی در وقت برای هر دانشگاهی که انتخاب می‌نمایید یک پوشه (Folder) درست کرده و اطلاعات مربوط به دانشگاه مانند صفحات مهم حاوی اطلاعاتی مانند ددلاین‌ها، Faculty Research Areas ... را ذخیره نمایید تا بعداً سر فرصت به مطالعه آنها بپردازید.

دیتابیس سایت آکادمیا کافه امکانات خوبی به شما ارائه می‌دهد تا بتوانید دانشگاه‌های مورد نظر خود و آدرس وبسایت این دانشگاه‌ها را راحت‌تر بیابید. همچنین اطلاعات پذیرش، از جمله minimum requirements برای گرفتن پذیرش از بعضی از دانشگاه‌ها در دیتابیس وارد شده است. دیتابیس به شما امکان دسترسی ساده و جستجو و مرتب‌سازی این اطلاعات را می‌دهد و از این نظر در وقت شما صرفه جویی خواهد شد.

برای دسترسی به اطلاعات دانشگاه‌ها به [فهرست دانشگاه‌ها](#) در دیتابیس مراجعه نمایید.

سایر نکاتی که می‌توانید در انتخاب دانشگاه مد نظر داشته باشید:

- ددلاین برای افرادی که متقاضی گرفتن کمک هزینه هستند ممکن است با ددلاین برای پذیرش بدون فاند متفاوت باشد، مثلاً ممکن است دانشگاهی بگوید که تا ۱۵ ژانویه ددلاین برای کسانی هست که کمک هزینه هم می‌خواهند ولی کسانی که کمک هزینه نمی‌خواهند تا اول مارچ هم برای اپلای وقت دارند. بنابراین در بین انتخاب‌هایتان سعی کنید دانشگاه‌هایی که ددلاین دیرتری دارند را نیز در نظر بگیرید چون ممکن است مدارک شما به موقع و در زمانی که انتظار داشتید آماده نشود.
- نحوه درخواست مدارک: برخی دانشگاه‌ها نیازی ندارند که مدارک را برای آنها پست نمایید و تنها می‌خواهند که اسکن مدارک را برای آنها ایمیل کنید و یا در سایت آپلود نمایید که به این ترتیب هزینه پست پایین خواهد آمد. برخی دانشگاه‌ها هم حتماً از شما می‌خواهند که مدارک را پست کنید. دقت کنید که دانشگاه‌ها گاهی از هر مدرک چند نسخه نیاز دارند. برخی دانشگاه‌ها از برخی مدارک مثلاً ریزنمرات و مدرک پایان تحصیل دو نسخه می‌خواهند. به محلی که باید مدارک را بفرستید دقت کنید. بعضی از دانشگاه‌ها می‌خواهند که مدارک در دو سری فرستاده شوند، یک سری به دپارتمان رشته و یک سری به Graduate Office. ممکن است در مواردی دانشگاه قبول کند که به دلیل هزینه‌های پست، مدارک مثلاً فقط به Graduate Office فرستاده شود و سپس آنها یک نسخه را به دپارتمان بفرستند. حتماً قبل از ارسال مدارک در این مورد پرس و جو نمایید.
- فاند: برخی از دانشگاه‌ها به صراحت در سایت خود ذکر می‌کنند که برای دانشجوی اینترنشنال فاندی ندارند. حتماً سایت دانشگاه را به دقت بخوانید و در صورت امکان از دانشجویان ایرانی دانشگاه در این مورد پرس و جو کنید. همچنین برای دانشگاه‌های آمریکا می‌توانید در سایت US News ببینید که چند درصد از افرادی که از دانشگاه مورد نظر تقاضای فاند کرده‌اند موفق به گرفتن آن شده‌اند.
- جواب خوب از استادها: یکی از عوامل تاثیر گذار برای اکثریت رشته‌های تحصیلی (به غیر از رشته‌هایی مانند Business) ارتباط با یکی از استادها در دپارتمان رشته مورد نظر شما می‌باشد. در بسیاری از دانشگاه‌ها استادها تاثیر به سزایی در پذیرفته شدن یک دانشجو دارند. بنابراین سعی کنید برای دانشگاه‌هایی اپلای کنید که در آنها توانسته‌اید نظر یکی از استادها را جلب نمایید.

برای اطلاع بیشتر در مورد گرفتن پذیرش به انجمن راهنمای گرفتن پذیرش مراجعه کنید.

مقاطع مختلف تحصیلی

با توجه به اینکه اقدام برای مقاطع مختلف تحصیلی ممکن است با یکدیگر متفاوت باشد در زیر نکات مربوط به گرفتن پذیرش در مقاطع کارشناسی، ارشد، و دکترا به صورت جداگانه آورده می‌شود.

اقدام برای کارشناسی

معمولا تعداد افرادی که می‌خواهند برای کارشناسی اقدام کنند کمتر از دو گروه دیگر است. این افراد معمولا به سه دسته تقسیم می‌شوند. کسانی که به تازگی دیپلم گرفته‌اند و می‌خواهند مقطع کارشناسی را در یکی از دانشگاه‌های خارجی شروع کنند. کسانی که یک مدرک کارشناسی دارند و می‌خواهند به دلایلی مثل تغییر رشته و ... دوباره در مقطع کارشناسی ادامه تحصیل دهند، و دسته سوم کسانی که اواسط دوره کارشناسی هستند و قصد دارند تا به یک دانشگاه خارجی ترنسفر کنند.

نکات مهم:

- معمولا افرادی که برای کارشناسی اقدام می‌کنند رزومه چشمگیری ندارند. تنها نکات برجسته معدل دیپلم (و پیش دانشگاهی) و نمره امتحان زبان آنهاست.
- برای مقطع کارشناسی معمولا شانس زیادی برای گرفتن فاند وجود ندارد. البته کسانی هم هستند که قبل از ورود به دوره کارشناسی رزومه قابل توجهی مثل مقاله و یا برنده شدن در مسابقات و یا المپیادها داشته باشند که مسلما گرفتن پذیرش به همراه فاند برای این افراد بسیار راحت‌تر است.
- ترنسفر کردن از یک دانشگاه داخلی به دانشگاه‌های خارج معمولا مشکل است. بنابراین پرس و جوهای لازم را در این زمینه انجام دهید ولی روی این گزینه زیاد حساب نکنید.

برای اطلاعات بیشتر در این زمینه به انجمن [گرفتن پذیرش در مقطع کارشناسی](#) مراجعه کنید.

اقدام برای کارشناسی ارشد

در سال‌های اخیر تعداد افرادی که برای مقطع ارشد اقدام می‌کنند رو به افزایش است. این افراد یا دوره کارشناسی را به اتمام رسانده‌اند و برای ارشد اول اقدام می‌کنند و یا اینکه یک مدرک ارشد را دریافت کردند و برای مدرک ارشد دوم اقدام می‌نمایند.

معمولا توصیه می‌شود که اگر فردی مدرک کارشناسی خود را از دانشگاه‌های شناخته شده در خارج از کشور (مانند شریف، تهران، صنعتی اصفهان، ...) دریافت کرده است و می‌خواهد برای گرفتن پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه‌های آمریکا اقدام کند به جای این کار برای پذیرش مستقیم به مقطع دکترا اقدام نماید، زیرا بدین ترتیب شانس بیشتری برای گرفتن فاند خواهد داشت. البته این مساله کاملا به شرایط فرد بستگی دارد و هیچ کس به جز

خود فرد نمی‌تواند در این مورد تصمیم بگیرد. مثلاً ممکن است فردی در مقطع کارشناسی روی گرایش کار کرده و تصمیم دارد برای دکترا در یک گرایش دیگر کار کند و یا تغییر رشته دهد. این فرد می‌تواند با اقدام برای ارشد هم تجربه درس خواندن در یک دانشگاه خارجی (چه در اروپا، چه در آمریکا و چه در کانادا یا استرالیا) را بدست آورد و هم برای تغییر رشته و گرایش آماده شود.

نکات مهم:

- نکات مختلفی می‌تواند برای افزایش شانس پذیرش در این مقطع موثر باشد. مانند معدل کارشناسی، نمره زبان، نمره آزمون GRE برای دانشگاه‌های آمریکا و داشتن سابقه پژوهشی.
- معمولاً پس از پایان مقطع کارشناسی از افراد انتظار نمی‌رود که مقاله داشته باشند ولی در هر صورت داشتن مقاله نکته مثبت تلقی می‌شود.
- برای کسانی که برای مقطع ارشد اقدام می‌کنند به خصوص در مورد دانشگاه‌های آمریکا معمولاً شانس زیادی برای گرفتن فاند وجود ندارد، با اینحال این بدین معنی نیست که این افراد هیچ شانس برای گرفتن فاند ندارند. بسیاری از افرادی که از دانشگاه‌های شریف و تهران فارغ التحصیل شده‌اند پذیرش همراه با فاند از دانشگاه‌های آمریکا گرفته‌اند. این مساله بیشتر به دلیل شناخت بیشتری هست که از این دو دانشگاه وجود دارد. البته این بدین معنی نیست که دانشجویان سایر دانشگاه‌ها شانس برای گرفتن پذیرش با فاند ندارند. آنها هم در صورت داشتن معدل و نمره آزمون زبان بالا برای پذیرش با فاند شانس خواهند داشت. همچنین می‌توانند با داشتن مقاله رزومه خود را تقویت کنند و پذیرش همراه با فاند بگیرند.

اقدام برای دکترا

دکترا آخرین مقطع تحصیلی است که فرد می‌تواند برای آن اقدام کند. افرادی که برای دکترا اقدام می‌کنند اکثراً مقطع کارشناسی ارشد را به پایان رسانده‌اند. البته می‌توان پس از پایان مقطع کارشناسی برای دکترای مستقیم در دانشگاه‌های آمریکا اپلای کرد. در مقطع دکترا امکان گرفتن فاند بسیار بیشتر از دو مقطع قبلی است.

نکات مهم:

- گرفتن پذیرش در مقطع دکترا در سال‌های اخیر با توجه به افزایش تعداد متقاضیان مشکل‌تر شده و به همین دلیل داشتن رزومه قوی برای گرفتن پذیرش لازم است. داشتن مقاله برای گرفتن پذیرش بسیار مهم و نشان‌دهنده یک پیشینه تحقیقاتی قوی است. البته این بدین معنی نیست که بدون مقاله نمی‌توان پذیرش گرفت. به خصوص در مورد رشته‌هایی که دادن مقاله در آنها سخت است.
- باید در نظر داشت که مهمترین عامل مقاله نیست. معدل مقاطع قبلی همچنین نمره آزمون GRE (برای پذیرش از دانشگاه‌های آمریکا) و آزمون‌های تافل/آیلتس اهمیت زیادی دارد. به طور کلی دانشگاه‌ها رزومه

فرد را به صورت کلی در نظر می‌گیرند و اینطور نیست که مثلاً فردی تنها به دلیل نداشتن مقاله پذیرش نگیرد. البته این امر ممکن است در صورت پایین بودن نمره امتحانات زبان، GRE، و یا معدل اتفاق بیافتد. به عنوان مثال دانشگاه حداقل نمره برای آزمون آیلتس را ۷ تعیین کرده است و برای فردی که نمره ۶/۵ در آزمون کسب کرده همین دلیل کافی است تا پذیرش نگیرد. البته گاهی اوقات به چنین فردی ممکن است پذیرش مشروط داده شود تا فرد دوباره در امتحان زبان شرکت کند و نمره لازم را کسب نماید. اما در مورد معدل و نمره GRE ممکن است سخت‌گیری بیشتری نشان داده شود. مثلاً برای بعضی از دانشگاه‌های کانادا معدل بسیار مهم بوده و صراحتاً در سایت خود ذکر کرده‌اند که کسی که اپلای می‌کند باید معدلش از نمره خاصی مثلاً ۱۵ بالاتر باشد.

برای اطلاعات بیشتر در مورد پذیرش مستقیم از کارشناسی به دکترا به موضوع [پذیرش مستقیم از لیسانس به PhD](#) مراجعه کنید.

برای سوالات در مورد گرفتن پذیرش در مقطع دکترا به موضوع [سوال‌های اولیه در مورد گرفتن پذیرش دکترا](#) مراجعه کنید.

آزمون‌ها

آزمون آیلتس (International English Language Testing System)

یکی از مدارک مورد نیاز برای گرفتن پذیرش نمره آزمون زبان می‌باشد. یکی از آزمون‌هایی که می‌توانید در آن شرکت کنید، آزمون آیلتس است. آزمون آیلتس زیر نظر دانشگاه کمبریج، British Council و مرکز آیلتس استرالیا برگزار می‌شود.

آزمون آیلتس در دو نوع جنرال و آکادمیک ارائه می‌گردد و مدت اعتبار آن دو سال است. دقت کنید که برای گرفتن پذیرش از دانشگاه‌های خارجی شما باید در نوع آکادمیک آزمون شرکت کنید.

در حال حاضر این آزمون در ایران توسط سه مرکز مجاز برگزار می‌شود:

[دانشگاه آزاد اسلامی](#)

[آیلتس تهران](#)

[موسسه آموزش عصر دین و دانش](#)

برای اطلاعات بیشتر در این زمینه به انجمن [مراکز برگزاری آزمون IELTS](#) مراجعه کنید.

نمره این آزمون از ۱ تا ۹ می‌باشد و قبولی و ردی در آن وجود ندارد. دانشگاه‌ها یک حداقل تعیین می‌کنند و نمره‌ای که شما در این آزمون کسب می‌کنید باید با حداقلی که دانشگاه تعیین کرده حداقل مساوی و یا از آن بیشتر باشد. معمولاً این حداقل برای دانشگاه‌های آمریکا و کانادا حدود ۶/۵ یا ۷ است. دقت کنید که در این زمینه حتماً سایت دانشگاه را چک کنید. برای رشته‌های مختلف ممکن است حداقلی که دانشگاه برای این امتحان تعیین می‌کنند متفاوت باشد.

نمره هر یک از چهار بخش امتحان نیز از ۱ تا ۹ می‌باشد. در کارنامه آزمون آیلتس علاوه بر اینکه نمره هریک از این چهار بخش نشان داده می‌شود نمره کلی (Overall) شما نیز نشان داده می‌شود. برخی از دانشگاه‌ها علاوه بر اینکه یک حداقل برای نمره کلی که شما کسب می‌کنید تعیین می‌کنند ممکن است برای برخی و یا همه بخش‌های امتحان نیز یک حداقل تعیین کنند. مثلاً بگویند که حداقل نمره کل باید ۷ باشد و نمره هیچ بخشی کمتر از ۶/۵ نباشد.

برای اطلاعات کامل در مورد نحوه نمره‌دهی و بخش‌های مختلف در آزمون آیلتس به موضوع نکات کلیدی و مفید آزمون آیلتس مراجعه کنید.

برای آگاهی از منابع آزمون آیلتس و دریافت آنها به انجمن منابع مطالعاتی IELTS مراجعه کنید.

آزمون آیلتس از چهار بخش تشکیل شده است که در ادامه معرفی می‌شوند.

بخش Listening

در بخش شنیداری آزمون آیلتس لهجه‌های مختلفی را می‌شنوید ولی اکثریت این لهجه‌ها ممکن است بریتانیایی باشد. سوالات به صورت انتخاب یک گزینه از بین چند گزینه، پر کردن جای خالی و موارد مشابه می‌باشند. در بخش‌های ابتدایی امتحان متن‌هایی که می‌شنوید و باید سوالات را بر اساس آنها پاسخ دهید کوتاه‌تر هستند و به تدریج طولانی‌تر می‌شوند. در مورد سوالاتی که باید جای خالی را پر کنید حتما دقت کنید که چند کلمه می‌توانید در جای خالی بنویسید. در سوال ذکر می‌شود که مثلاً بیش از یک کلمه یا یک عدد ننویسید.

قبل از پخش شدن متن شما فرصت دارید تا سوالات را بخوانید، سعی کنید تا در فرصتی که دارید فقط سوالات مربوط به همان بخش را بخوانید. اگر سوال به صورت جای خالی است سعی کنید تا از روی کلمات ماقبل و نوع جملات حدس بزنید که جواب چه می‌تواند باشد، آیا عدد است و یا کلمه، اگر اسم خاص است دقت کنید که حرف اول آن بزرگ باشد. معمولاً در هنگامی که متن را می‌شنوید کلماتی که پاسخ سوالات هستند با تاکید بیشتری ادا می‌شوند. بنابراین حتماً به لحن گوینده دقت کنید.

- دقت کنید که هر یک از گفتگوها و متن‌هایی که می‌شنوید تنها یک بار پخش می‌شوند و باید در همان زمان که می‌شنوید به سوالات پاسخ دهید. پاسخ سوالات به ترتیب در متن بیان خواهند شد. بنابراین اگر نتوانستید به یک سوال پاسخ دهید به سرعت از آن رد شوید و به سراغ سوال بعدی بروید.

مدت زمان: ۳۰ دقیقه

بخش Reading

در این بخش سه متن وجود دارد و سوالاتی از آنها طرح شده است که باید به آنها پاسخ بگویید. سوالات این بخش به صورت درست (True) و غلط (False)، پر کردن جای خالی، سوالات چهار گزینه‌ای، ... می‌باشد. برای پاسخگویی به این سوالات تکنیک‌های مختلفی وجود دارد. برخی ترجیح می‌دهند اول تمام متن را سریع بخوانند و بعد به سوالات پاسخ بگویند و یا اینکه اول سوالات را بخوانند و بعد تنها به دنبال جواب سوالات در متن بگردند. بهتر است تا با حل نمونه‌های امتحان شیوه‌ای را که برای شما مناسب‌تر است و زمان کمتری می‌گیرد انتخاب نمایید.

مدت زمان: ۶۰ دقیقه

بخش Writing

در این بخش شما باید دو انشا بنویسید.

ابتدا باید یک نمودار و یا یک جدول را که داده شده است تحلیل نمایید. گاهی ممکن است که چند نمودار و یا جدول در مورد یک مسئله به شما داده شود تا تحلیل کنید. مثلاً ممکن است نمودارهایی در مورد تغییر دستمزد در طول سال‌های مختلف و به صورت همزمان مقایسه دستمزد زنان و مردان در یک کشور داده شود تا آنها را مقایسه کنید. در این بخش دقت نمایید که برای تعداد کلماتی که می‌نویسید یک حداقل (۱۵۰ کلمه) وجود دارد. بنابراین باید حداقل این تعداد کلمه در متن شما باشد اما طولانی بودن زیاد این متن هم توصیه نمی‌شود. برای تحلیل نمودارها سعی کنید که تنها نکات مهم را ذکر کنید. از دخالت دادن نظر شخصی خود خودداری نمایید و تنها چیزی را که می‌بینید بیان نمایید. سعی کنید حتماً نکات مهم نمودار مثلاً کاهش‌ها و یا افزایش‌های ناگهانی را ذکر کنید و از بیان نکات جزئی خودداری نمایید.

در انشای دوم یک موضوع به شما داده می‌شود که باید آن را تحلیل کنید. حداقل تعداد کلمات مجاز برای این انشا ۲۵۰ کلمه می‌باشد. (در آیلتس جنرال به جای تحلیل یک موضوع باید یک نامه بنویسید.) به موضوعی که به شما داده می‌شود و آنچه از شما خواسته می‌شود دقت کنید. از پراکنده نویسی و دور شدن از موضوع خودداری نمایید و یکپارچگی مطلب را حفظ کنید.

مدت زمان: ۶۰ دقیقه

بخش Speaking

این بخش از امتحان ممکن است مدتی قبل و یا بعد از آزمون کتبی برگزار شود (معمولاً به فاصله یک هفته). بنابراین حتماً به زمان برگزاری امتحان مکالمه دقت کنید. برای اینکه کارنامه آزمون برای شما صادر شود باید همانند آزمون کتبی در این آزمون نیز شرکت نمایید. مدت زمان آزمون معمولاً کمتر از ۱۵ دقیقه است. در طول آزمون فرد مصاحبه کننده سوالات مختلفی را از شما می‌پرسد. معمولاً این آزمون با سوالاتی در مورد خود شما، خانواده، شهر و کشور شروع می‌شود. سپس فرد مصاحبه کننده موضوعی را که روی کاغذ نوشته شده به شما می‌دهد و شما فرصت دارید یک دقیقه در مورد آن فکر کنید و سپس حداقل یک دقیقه و حداکثر دو دقیقه در مورد آن صحبت کنید. اگر صحبت شما کمتر از یک دقیقه طول بکشد از شما نمره کسر خواهد شد و اگر بیشتر از دو دقیقه طول بکشد مصاحبه کننده شما را متوقف خواهد کرد. پس حتماً قبل از امتحان تمرین لازم را انجام دهید. معمولاً اگر صحبت شما کمتر از یک دقیقه طول بکشد مصاحبه کننده به شما خواهد فهماند و یا سوالی خواهد پرسید تا یک دقیقه به اتمام برسد.

پس از این بخش مصاحبه کننده سؤالاتی از شما می‌پرسد که معمولاً به همان موضوع بخش دوم مرتبط است. در این امتحان مهم نیست که لهجه شما انگلیسی است و یا آمریکایی. آنچه مهم است روان صحبت کردن و تسلط شما در صحبت است.

حتماً سعی کنید تا قبل از امتحان نمونه‌های آن را گوش کنید و تمرین نمایید تا بتوانید راحت‌تر به سؤالات پاسخ بگویید. این مسئله به خصوص در مورد بخش دوم که باید به صورت یکسره در مورد یک موضوع حداکثر دو دقیقه صحبت کنید مهم است.

👉 در امتحان به سؤالی که می‌شود دقت نمایید و از دادن پاسخ‌های غیر مرتبط خودداری کنید.

مدت زمان: ۱۱ تا ۱۴ دقیقه

کارنامه آزمون

پس از شرکت در آزمون کتبی و همچنین مکالمه، کارنامه آزمون پس از حدود دو هفته از تاریخ امتحان برای شما صادر می‌شود. یک نسخه از این کارنامه به عنوان نسخه داوطلب به شما داده می‌شود. تعداد پنج کارنامه به صورت رایگان اگر قبل از امتحان درخواست داده باشید برای شما صادر می‌گردد و شما فقط باید هزینه ارسال این کارنامه‌ها به دانشگاه‌های مورد نظرتان را بپردازید. برای ارسال کارنامه‌های بیشتر بعد از امتحان باید مبلغی را بپردازید. با توجه به اینکه در مراکز مختلف این روال کمی متفاوت است لطفاً به سایت این مراکز مراجعه کنید.

برای اطلاعات بیشتر می‌توانید موضوع [ارسال کارنامه آزمون آیلتس](#) را مطالعه نمایید.

آزمون TOEFL (Test Of English as a Foreign Language)

آزمون TOEFL (Test Of English as a Foreign Language) برای سنجش میزان مهارت و توانایی شما در برقراری ارتباط و امکان تحصیل به زبان انگلیسی می‌باشد. کسب نمره لازم در این آزمون یا آزمون IELTS برای ادامه تحصیل در یک کشور خارجی لازم است.

امروزه اکثر دانشگاه‌های دنیا آزمون TOEFL را قبول دارند و نگرانی از این بابت برای اخذ پذیرش و ورود به کشورها دیده نمی‌شود. اعتبار آزمون TOEFL دو سال است و تاکنون در سه نوع مختلف برگزار شده است. نوع CBT (Computer-based TOEFL) برای چند سال برگزار شد و الان سالهاست که دیگر برگزار نمی‌شود. نوع PBT (Paper-based TOEFL) با سابقه‌ترین و ساده‌ترین نوع آزمون TOEFL است که از اواسط سال ۲۰۱۲ برای همیشه برگزاری آن کنار گذاشته می‌شود. این نوع آزمون دارای چهار بخش است: Reading, Listening, Writing و

Grammar and Structure. نمره این آزمون از ۶۷۷ می‌باشد و نمره writing جداگانه داده می‌شود. این آزمون به دلیل نداشتن سنجش سطح Speaking برای خیلی‌ها گزینه اول نبوده ولی از آنجایی که ساده‌ترین نوع آزمون می‌باشد، برای کسانی که سطح زبان بالا یا فرصت کافی ندارند آزمون مناسبی به حساب آمده است. از آنجایی که این آزمون دیگر قرار نیست برگزار شود از توضیح بیشتر راجع به آن خودداری کرده و شما را به [بخش TOEFL PBT](#) فروم آکادمیا کافه ارجاع می‌دهیم.

سومین نوع آزمون تافل iBT (Internet-based TOEFL) است. این آزمون شامل چهار بخش Listening, Reading, Speaking و Writing می‌باشد که هر بخش ۳۰ نمره داشته و نمره کل آزمون ۱۲۰ می‌باشد. نمره ۱۰۰ به بالا نمره خوبی به حساب آمده و می‌تواند نقطه قوت رزومه شما در این زمینه به حساب بیاید.

آزمون تافل iBT در ماه چندین بار در شهرهای مختلف برگزار می‌شود و در صورتی که شما نمره خوبی در آزمون نگیرید می‌توانید به سرعت در آزمونی دیگر شرکت کنید. بهتر است در فصل شلوغی آزمون (اواخر تابستان و پاییز) دو ماه یا بیشتر قبل از آزمون به فکر ثبت نام باشید تا در مرکز و تاریخ دلخواه بتوانید امتحان دهید. از جمله مزایای دیگر این آزمون این است که دارای بخش Speaking است و نیازی به آزمون جداگانه برای تعیین سطح Speaking ندارید. خیلی از دانشگاه‌ها برای این بخش حداقلی تعیین می‌کنند و فاند Teacher Assistantship را به افرادی می‌دهند که حدنصاب لازم برای این نمره را آورده باشند. بنابراین نمره این بخش را چنانچه دنبال TA هستید جدی بگیرید. این مینیمم برای دانشگاه‌های مختلف و رشته‌های مختلف متفاوت است. حتماً سایت دانشگاه را در این خصوص چک کنید.

بهترین زمان برای ثبت نام آزمون تافل، اواخر بهار یا تابستان سالی است که اپلای می‌کنید. به این ترتیب شما فرصت مطالعه کافی را برای آزمون GRE General که در مهر برگزار می‌شود خواهید داشت و همچنین چنانچه نمره مورد نظر را در آزمون تافل نگیرید می‌توانید بدون دغدغه زمانی برای یک آزمون دیگر ثبت نام کنید.

کلیه مباحث مرتبط با ثبت نام، لغو و تغییر زمان آزمون، و ارسال نمرات را در [این بخش فروم](#) دنبال کنید.

آزمون iBT به یکی از دو صورت زیر برگزار می‌شود:

- بخش Reading به صورت long Format و بخش Listening به صورت short format است.
- بخش Reading به صورت short Format و بخش Listening به صورت long format است.

اینکه نوع آزمون شما کدام یک باشد کاملاً اتفاقی است، اما در نحوه نمره‌دهی تفاوتی وجود ندارد.

بخش Reading

در نوع long format چهار متن (passage) وجود دارد. هر متن حدود ۱۴ سوال دارد. مجموعاً ۸۰ دقیقه برای پاسخگویی به سوالات خواهید داشت. این ۸۰ دقیقه برای کل بخش Reading می‌باشد و در طول این ۸۰ دقیقه امکان رفتن به هر یک از متن‌ها و پاسخگویی به سوالات آن متن وجود دارد. بنابراین تنظیم زمان دست خودتان است. توجه داشته باشید که یکی از متن‌ها در نمره شما تاثیر داده نخواهد شد و اینکه کدام متن برای این منظور انتخاب شده را شما نمی‌دانید. بنابراین باید همه متن‌ها را خوانده و پاسخ دهید. معمولاً ETS متن اضافی را برای آمارگیری و سنجش میزان مناسب بودن آن برای آزمون‌های بعدی قرار داده است.

در نوع short format سه متن و ۶۰ دقیقه وجود دارد. در این حالت هم ۶۰ دقیقه زمان برای همه متن‌ها هست و نحوه تنظیم زمان برای هر متن دست خودتان است. برای حالت short format کلیه متن‌ها تصحیح خواهند شد.

برای موفقیت در این بخش نیاز به مهارت و سرعت بالا در خواندن متون و دامنه لغات مناسب می‌باشد. معمولاً نیازی نیست برای بار اول متن را با دقت بخوانید. می‌توانید یک نگاه گذرا و سریع به متن از اول تا آخر انداخته و سپس سراغ سوالات بروید و برای پاسخ به هر سوال آن بخش را با دقت بخوانید. روش دیگر عبارت است از اینکه به ترتیب پاراگراف‌ها، متن را با دقت خوانده و سپس سوالات مربوط به آن پاراگراف را پاسخ دهید. از آنجایی که معمولاً سوالات به ترتیب پاراگراف‌ها داده خواهند شد، چنین روشی می‌تواند سرعت شما را افزایش دهد. به هر حال کسب بهترین حالت برای افزایش سرعت و تنظیم زمان برای هر فردی می‌تواند متفاوت باشد و شما با تمرین زیاد و کسب تجربه، به آن دست خواهید یافت. فراموش نکنید که در آماده‌سازی خود چندین سری تست بر روی کامپیوتر بزنید (با استفاده از نرم‌افزارهای مختلفی که وجود دارد) تا بتوانید با خواندن از روی مانیتور و شرایط آزمون اصلی آشنا شوید.

برای مباحث مرتبط با Reading [این تاپیک](#) را دنبال کنید.

بخش Listening

اگرچه در نگاه اول Listening آزمون iBT کمی سخت به نظر می‌رسد، ولی با یادگیری تکنیک‌ها و تمرین زیاد، این بخش از ساده‌ترین بخش‌ها خواهد شد و می‌تواند به شما برای کسب نمره بالا کمک زیادی بکند.

در نوع long format شش lecture و سه مکالمه وجود دارد، زمان آن نیز ۹۰ دقیقه است. در نوع short format چهار lecture و دو مکالمه وجود دارد، و زمان آن نیز ۶۰ دقیقه است. همچون بخش Reading در این بخش هم در حالت long format دو lecture و یک مکالمه در نمره تاثیر داده نخواهد شد. هر lecture حدود پنج دقیقه طول کشیده و دارای ۶ سوال است. هر مکالمه حدود ۳ دقیقه طول کشیده و دارای ۵ سوال است.

در lectureها استاد به شرح مباحث درسی یک موضوع خاص می‌پردازد. موضوعات بسیار متنوع بوده و از زمین‌شناسی، زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی گرفته تا موسیقی، ادبیات، تاریخ، فیزیک و غیره را شامل می‌شود. از آنجایی که هر lecture سه تا پنج دقیقه طول می‌کشد، نیاز است شما در طول پخش آن، نت‌برداری کنید. اینکه چطور نت‌برداری کنید و چه چیزهایی نیاز به نت‌برداری دارند و چه چیزهایی نه، بر اساس تمرین و تجربه به دست می‌آیند. در کتاب‌ها هم به تفصیل در این مورد توضیح داده شده است. به هر حال سعی کنید در هر جمله‌ای کلمات کلیدی را نوشته که با خواندن آن کلمات کلیدی کل بحث و آن جمله به خاطرتان بیاید.

مکالمات معمولاً در محیط دانشگاه و بین دانشجویان، دانشجو با استاد، و یا دانشجو با مسئولین دانشگاه انجام می‌گیرد. مباحث مطرح شده در مکالمات مرتبط با دانشگاه و زندگی دانشجویی است، از نحوه انتخاب واحدها گرفته تا زندگی در خوابگاه و پیدا کردن کتاب در کتابخانه و غیره. برای مکالمات هم شما باید حتماً نت‌برداری کنید، چون مکالمات طولانی بوده و نمی‌توانید بدون نت‌برداری همه را به خاطر بسپارید.

برای موفقیت در این بخش از آزمون باید علاوه بر افزایش دامنه لغات خود، تکنیک‌های نت‌برداری کارآمد را یاد گرفته و با تمرین و تست‌زدن‌های زیاد، تسلط کافی را کسب کنید. اگر به طور کلی Listening خیلی خوبی ندارید، بهتر است ابتدا با کتاب‌های عمومی سطح خود را بالا برده، سپس سراغ کتاب‌های تافل بروید. همچنین از آنجایی که مباحث مطرح شده در lectureها از علوم مختلف بوده، یادگیری لغات مطرح شده در تست‌های مختلف بخش‌های Reading و Listening کتاب‌های آمادگی تافل، دامنه چنین لغاتی را در شما بالا برده و برایتان سودمند می‌باشد.

برای مباحث مرتبط با **Listening** [این تاپیک](#) را دنبال کنید.

بخش Speaking

بخش Speaking بعد از ۱۰ دقیقه استراحت شروع می‌شود. کل این بخش حدود ۲۰ دقیقه طول کشیده و دارای سه بخش دو تایی است. در بخش اول که independent می‌باشد، از شما در رابطه با موضوعاتی آشنا و عمومی سوال می‌شود و باید نظرات و تجربیات خود را در مورد آنها بیان کنید. برای هر سوال ابتدا ۱۵ ثانیه برای آماده‌سازی و ۴۵ ثانیه برای ارائه جواب از طریق میکروفن داده می‌شود.

در بخش دوم که جزو integrated task می‌باشد ابتدا یک متن کوتاه روی صفحه مانیتور ظاهر می‌شود که حدود ۴۵ ثانیه زمان دارید تا آن را بخوانید. در این زمان شما باید نکات را بر برگه ای که به شما داده شده یادداشت کنید، چون متن مجدداً نمایش داده نمی‌شود. در همین باره گفتگویی ما بین دو نفر (در سوال اول این بخش) و یک lecture در کلاس درس (در سوال دوم این بخش) از هدفن پخش می‌شود. بعد از خواندن متن و شنیدن مکالمات یا lecture به شما برای هر سوال ۳۰ ثانیه زمان برای آماده‌سازی و ۶۰ ثانیه برای پاسخگویی داده می‌شود.

بخش سوم نیز integrated به حساب می‌آید. در دو سوال این بخش متنی در کار نیست. در سوال اول این بخش مکالمه‌ای پخش می‌شود که شامل مشکلی برای یکی از طرفین است، سپس دو راه حل در مکالمه ارائه می‌شود. در این بخش باید مشکل را توضیح داده و نظر خود را برای حل مشکل بیان کنید. در سوال دوم یک lecture پخش شده و سپس شما باید آن را خلاصه کرده و رابطه بین مثال‌های ارائه‌شده و موضوع کلی lecture را بیان کنید. برای هر دو سوال این بخش ۲۰ ثانیه زمان برای آماده‌سازی و ۶۰ ثانیه برای پاسخگویی در نظر گرفته شده است.

برای کسب نمره بالا در Speaking باید پاسخ به هر سوال موارد مطرح شده در سوال را کامل پوشش دهد، پاسخ منسجم و واضح باشد، لهجه و سرعت صحبت کردن قابل قبول باشد، و استفاده از گرامر و لغات مناسب باشد. توجه داشته باشید که از شما به هیچ عنوان توقع نمی‌رود مثل یک native حرف بزنید و کسانی هم که نمره کامل در این بخش گرفته‌اند از نظر لهجه مانند یک native نیستند. گوش کردن به جواب‌هایی که نمره کامل در بخش Speaking گرفته‌اند، و در کتاب ETS Official Guide آورده شده‌اند، به خوبی به شما می‌آموزد که چگونه جوابی می‌تواند نمره کامل بگیرد. نکته دیگر که در کتاب ETS Official Guide هم نوشته شده این است که ایرادات جزئی و اشتباهات مختصر در حین صحبت کردن قابل چشم‌پوشی است و نگران این نباشید که همه چیز ایده‌آل باشد. البته پر واضح است که اشتباهات زیاد در تلفظ کلمات، سرعت غیریکنواخت در طول پاسخگویی، اشتباهات گرامری زیاد، و جواب غیر منسجم و ناقص، قطعاً نمره شما را کم می‌کند.

برای مباحث مرتبط با Speaking این [تایپک](#) را دنبال کنید.

بخش Writing

این قسمت شامل دو بخش است. بخش اول integrated بوده و در آن ابتدا متنی حدود ۲۳۰ تا ۳۰۰ کلمه بر صفحه مانیتور نمایش داده می‌شود، که به شما ۳ دقیقه فرصت داده می‌شود آن را بخوانید. در طول خواندن متن سعی کنید نکات مهم و کلیدی را به خاطر بسپارید و نیازی به نت‌برداری نیست، چون در طول زمان نوشتن تان، شما متن را در صفحه مانیتور مجدداً می‌بینید. بعد از نمایش متن، متن کنار رفته و شما به مطلبی مرتبط با متن در حدود دو دقیقه گوش خواهید داد. مطالب ارائه‌شده در Listening تقریباً همیشه در رد دلایل و مثالهای مطرح شده در متن می‌باشد. نت‌برداری در زمان پخش مطالب ضروری است. سپس به داوطلب ۲۰ دقیقه زمان داده می‌شود تا مطالب متن و Listening را تلفیق کرده و متنی منسجم و مستدل بنویسد. ETS پیشنهاد می‌کند نوشتار شما در این بخش بین ۱۵۰ تا ۲۲۵ کلمه باشد، اما عده‌ای اعتقاد دارند کمی بیشتر از ۲۲۵ کلمه نوشتن می‌تواند اثر مثبتی بر نمره این بخش داشته باشد.

در بخش دوم که independent بوده نظر شما را در مورد یک موضوع عمومی و آشنا می‌پرسد و باید در طول ۳۰ دقیقه نوشتار خود را تایپ کنید. ETS پیشنهاد می‌کند پاسخ شما از ۳۰۰ کلمه کمتر نباشد.

برای هر دوی این بخش‌ها حتماً چند دقیقه آخر را برای مرور و تصحیح اشتباهات کنار بگذارید. مهمترین موارد برای کسب نمره خوب در این بخش به شرح زیر است: نوشتار شما باید موارد مطرح شده در سوال را به صورت کامل، منسجم، و با روندی مستدل و منطقی پاسخ دهد. به کارگیری گرامر و لغات متنوع و بدون اشتباه، همچنین برای بخش independent ارائه مثالها و دلایل متنوع در کسب نمره بالا موثر است. برای بخش integrated اشاره به نکات مهم و اصلی متن و مطلب پخش شده، و مرتبط ساختن آنها به یکدیگر مورد توجه است. توجه داشته باشید که در writing هم اشتباهات خیلی جزئی در گرامر و تایپ لغات از نمره شما کم نمی‌کند.

برای مباحث مرتبط با Writing این [تاپیک](#) را دنبال کنید.

آماده‌سازی و منابع آزمون TOEFL iBT

زمان مورد نیاز برای آماده‌سازی هر فردی بستگی به پایه زبان انگلیسی فرد و نمره مورد نظر وی دارد. برای فردی با سطح زبان متوسط به بالا، ۳ ماه مدت زمانی کاملاً کافی برای کسب نمره خوب به نظر می‌رسد. توجه داشته باشید که داشتن پایه زبان خوب لزوماً منجر به نمره خوب نمی‌شود. این آزمون شبیه کنکور است و یادگیری تکنیک‌ها و زدن تست زیاد برای کسب نمره بالا برای هر فردی با هر سطحی از زبان ضروری است.

سعی کنید اگر زبان خیلی خوبی ندارید، ابتدا برای چند ماه در کلاس‌های عمومی زبان شرکت کنید و یا به صورت خودآموز با منابع مختلفی که برای هر بخش وجود دارد، سطح زبان خود را کمی بالا کشیده و بعد برای آزمون iBT بخوانید.

منابع آزمون تافل iBT بسیار زیاد و متنوع بوده و توضیح کامل منابع موجود در اینجا امکان پذیر نیست. به همین دلیل به توضیح مختصری در خصوص مطرح ترین منابع پرداخته و شما را به [این تاپیک](#) فروم ارجاع می‌دهیم. بین منابع مهم و معروف، ترتیب سختی آنها تقریباً به این شکل است (از آسان به سخت):

- ۱- Longman
- ۲- ETS Official Guide
- ۳- Delta
- ۴- Barrons و Cambridge
- ۵- Kaplan

به طور خلاصه ویژگیهای این کتاب‌ها به این شکل است:

Longman: مناسب برای شروع، و افرادی که سطح زبان بالایی ندارند. به هیچ عنوان کافی نیست، چون سطح آن بخصوص در بخش Listening قابل مقایسه با آزمون اصلی نیست. برای مرور گرامر این کتاب می‌تواند مفید باشد.

ETS: خواندن این کتاب بخصوص برای دو بخش Speaking و Writing توصیه شده است. در این دو بخش نظرات داوران در خصوص نمونه‌های واقعی آزمون و نمرات داده شده به آنها، دید خیلی خوبی به شما می‌دهد. در کل سطح این کتاب هم کمی پایینتر از آزمون اصلی است ولی سبک سوالات شبیه آزمون اصلی است. به همین دلیل توصیه می‌شود که حتماً این کتاب را در کنار سایر منابع مطالعه کنید.

Delta: دارای بخشهای آموزشی متنوع برای هر مهارت و تست‌های فراوان است. در کل سطح کتاب کمی از آزمون اصلی پایین تر است. بخش Speaking آن از نقاط قوت آن در مقایسه با کتاب‌های دیگر است.

Cambridge: این کتاب توسط خیلی‌ها به عنوان منبعی که حتماً باید خوانده شود توصیه شده است. بین بخش‌های مختلف این کتاب، بخش Speaking چندان توصیه نمی‌شود.

Barrons: بدون شک یکی از مهمترین و اصلی ترین منابع است. سطح این کتاب به آزمون اصلی نزدیک بوده و در مواردی مثل Listening حتی سخت‌تر نیز می‌باشد. در کل سعی کنید خواندن این کتاب و زدن تست‌های آن را در برنامه خود جای دهید.

Kaplan: این کتاب تقریباً بالاترین سطح را دارد و به نظر خیلی‌ها به دلیل آنکه نوع سوالات آن کمی متفاوت از آزمون اصلی است، چندان مناسب نیست. به هر حال برای کسی که منابع دیگر را کار کرده و نیاز به منبعی سخت‌تر دارد مناسب است.

این کتاب‌ها در بردارنده هر چهار مهارت بوده و چند سری تست کامل دارند. انتخاب بین اینها بستگی به سطح شما و میزان پیشرفت شما دارد. سعی کنید از بین منابع حداقل دو منبع را به طور کامل کار کنید به صورتی که با یکی از منابع آسانتر شروع کرده و منبع بعدی را از بین منابع نسبتاً سطح بالاتر انتخاب کنید. هر یک از این کتاب‌ها در بخشی قوی بوده و در بخشی ضعیف هستند. بنابراین می‌توانید از هر کتاب تنها بخش‌های خاصی را مطالعه کنید.

برای یادگیری لغات دو کتاب Essential Words for the TOEFL و 504 Absolutely Essential Words توصیه می‌شود. اگر گرامر خیلی خوبی ندارید سعی کنید با یکی از کتاب‌های مخصوص گرامر مثل Intermediate Grammar in use گرامر خود را تقویت کنید.

یکی از منابع خیلی مفید برای بخش‌های Writing و Speaking ویدیوهای notefulldotcom هستند، که برای دریافت آنها می‌توانید به [این تاپیک](#) مراجعه کنید.

از آنجایی که آزمون به صورت کامپیوتری انجام می‌شود و زدن تست بر روی کاغذ با زدن تست در پشت کامپیوتر بسیار متفاوت است، سعی کنید از نرم‌افزارهای مختلف آماده‌سازی که وجود دارند (Kaplan, ETS, Barrons)،

Cambridge و غیره) برای زدن تست و شبیه سازی شرایط آزمون استفاده کنید. مباحث مرتبط با نرم‌افزارها را در [این تایپیک](#) پیگیری کنید.

برای ادامه بحث در خصوص نحوه آماده‌سازی و مشاوره در این خصوص به [این تایپیک](#) مراجعه کنید.

کارنامه آزمون

کارنامه آزمون حدود ۱۰ روز پس از امتحان آماده و به شما اطلاع داده می‌شود. شما می‌توانید نمره خود را در وب‌سایت رسمی تافل مشاهده کنید. تعداد چهار کارنامه به صورت رایگان اگر قبل از امتحان درخواست داده باشید برای دانشگاه‌ها صادر و ارسال می‌گردد. برای ارسال کارنامه‌های بیشتر به دانشگاه‌های مورد نظرتان باید درخواست کارنامه اضافی نمایید. هزینه صدور و ارسال کارنامه اضافی ۱۸ دلار است. مدت زمان صدور کارنامه اضافی حدود ۴ الی ۷ روز پس از درخواست می‌باشد.

آزمون GRE (Graduate Record Examinations)

این امتحان برای متقاضیان دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های آمریکا اجباری است و کارنامه این آزمون را باید در هنگام اپلای برای دانشگاه‌ها بفرستند. همچنین برای برخی از دانشگاه‌های کانادا نیز نمره این امتحان اجباری است (در این مورد به سایت دانشگاه و دپارتمان رشته موردنظر خود مراجعه کنید). دقت کنید که نمره این امتحان ارتباطی به نمره امتحان تافل/آیلتس ندارد. امتحان تافل/آیلتس برای سنجش سطح زبان است. بنابراین برای دانشگاه‌هایی مانند دانشگاه آمریکا شما باید هم نمره امتحان تافل/آیلتس را ارائه دهید و هم نمره امتحان GRE را.

این امتحان در دو نوع جنرال و سابجکت برگزار می‌شود. رشته‌های زیست شیمی، زیست‌شناسی سلولی مولکولی، زیست‌شناسی، علوم کامپیوتر، ادبیات انگلیسی، ریاضی، فیزیک و روانشناسی امتحان سابجکت هم دارند ولی برای بقیه رشته‌ها مانند رشته‌های مهندسی فقط شرکت در امتحان جنرال لازم است. مدت اعتبار GRE پنج سال است.

امتحان GRE از سه بخش تشکیل شده: بخش درک زبانی (Verbal)، بخش ریاضی (Quantitative)، و بخش نوشتار تحلیلی (Analytical Writing).

در سال ۲۰۱۱ تغییراتی در آزمون GRE داده شده است. بدین صورت که بخش‌هایی از امتحان verbal حذف شده و بخش‌های جدیدی به آن اضافه شده است. دو بخش ریاضی و تحلیلی تغییر چندانی نکرده است.

بخش Quantitative

بخش quantitative این امتحان ساده بوده و در حد ریاضی دبیرستان می‌باشد. برای کسانی که در دبیرستان رشته ریاضی بوده‌اند کسب نمره کامل در بخش ریاضی ساده است و تنها نیازمند تمرین نمونه‌های موجود و افزایش سرعت پاسخ‌دهی به سوالات می‌باشد. به خصوص برای سوالات نموداری دقت زیادی لازم است که در اثر تمرین مشکلی برای پاسخگویی نخواهید داشت. حل تمرین‌های The Official Guide to the GRE revised General Test برای بدست آوردن نمره کامل به شما کمک زیادی خواهد کرد.

برای آگاهی از سایر منابع موجود برای این بخش از امتحان می‌توانید به [تاپیک منابع مطالعاتی بخش Quantitative](#) مراجعه کنید.

بخش Verbal

بخش verbal امتحان برای اکثریت افراد بسیار سخت بوده و بدست آوردن نمره کامل در آن بسیار مشکل است. برای گرفتن پذیرش در دانشگاه‌های خوب نیازی به گرفتن نمره کامل نیست. حداقلی که دانشگاه‌ها برای بخش verbal تعیین می‌کنند متفاوت است.

با وجود تغییرات صورت گرفته در این امتحان هنوز هم خواندن لغت از منابع موجود یکی از راه‌های موثر برای کسب نمره بالا می‌باشد. اما تنها خواندن لغت کافی نیست. بهتر است که علاوه بر خواندن لغت کاربرد این لغات را در متن نیز مورد بررسی قرار دهید و سعی کنید تا حد امکان متن‌های انگلیسی را که کمی هم مشکل باشند مطالعه کنید.

برای بخش verbal منابع بسیار زیادی وجود دارد. بسیاری از این منابع از لحاظ لغات با هم هم‌پوشانی دارند. معمولاً توصیه می‌شود که افراد این منابع را مطالعه نمایند:

- 1100 Words You Need to Know
- 800 Absolutely Essential Words (Barron's)
- 3500 Essential Words for the GRE (Barron's)

کتاب Big Book نیز یکی از منابع مهم و قدیمی این امتحان بوده است. با وجود این که این کتاب برای نوع قدیمی امتحان کاربرد بیشتری داشته است اما مطالعه آن به خصوص بخش‌هایی که به صورت reading هستند برای امتحان نوع جدید نیز بسیار مفید است. علاوه بر این منابع توصیه می‌شود که حتماً تمرین‌های کتاب The Official Guide to the GRE revised General Test را نیز حل کنید.

بخش Analytical Writing

بخش writing در این امتحان نسبت به writing تافل / آیلتس کمی مشکل‌تر بوده و نیاز به تحلیل‌های دقیق‌تری دارد. برای آشنایی بیشتر به نمونه‌هایی که وجود دارد مراجعه کنید. نوع تحلیل‌هایی که برای این writing ها ارائه می‌دهید باید منطقی‌تر باشد.

در بخش writing باید برای دو موضوع که به شما داده می‌شود انشا بنویسید.

Issue Task: در اولین writing یک متن به شما داده می‌شود و معمولاً از شما خواسته می‌شود تا نظر خود را در مورد آن بیان کنید و بگویید که آیا موافقید و یا مخالف و برای موضع خود دلایل منطقی بیاورید. دقت کنید که استدلال‌هایی که انجام می‌دهید باید منطقی باشد. می‌توانید مثال‌هایی نیز بیاورید ولی دقت کنید که اگر مثلاً از فرد خاصی جمله‌ای را نقل می‌کنید باید منبع آن را نیز ذکر نمایید. بسیار مهم است که این نوشته از خود شما باشد. یعنی مثلاً متنی را از جایی حفظ نکرده باشید و بعد آن را کپی کنید.

Argument Task: در writing دوم به شما یک پاراگراف داده می‌شود که معمولاً در مورد یک تحقیق و یا یک نظرسنجی و یا چیزی شبیه آن است. مثلاً گفته می‌شود که "در کشور X یک تحقیق انجام شده نشان می‌دهد که خوردن چای خطر حمله قلبی را کاهش می‌دهد. بنابراین میتوان نتیجه گرفت که خوردن چای برای کاهش احتمال حمله قلبی موثر است". شما باید استدلال ارائه‌شده را مورد بررسی قرار دهید و به دقت آن را آنالیز نمایید. باید ذکر کنید که این استدلال منطقی هست و یا خیر و اگر نیست مشکل آن کجاست. تحقیق به چه صورت باید انجام می‌گرفته است. نقاط ضعف آن کجاست. به چه سوالاتی باید پاسخ داده می‌شده که نشده است و ...

برای این دو writing حتماً دقت کنید که از شما چه خواسته شده است و براساس آن بنویسید. حتماً نمونه‌هایی که برای امتحان وجود دارد را مطالعه نمایید تا درک بهتری از موضوع پیدا کنید.

سعی کنید نمونه‌های امتحان را حتماً حل کنید تا با نوع جدید سوالات آشنا شوید. در سایت ETS معمولاً کلیه موضوعاتی که موضوع امتحان از بین آنها انتخاب می‌شود را می‌توانید پیدا کنید. سعی کنید که این موضوعات را حتماً بخوانید و برای تمرین از آنها استفاده کنید.

نحوه نمره‌دهی

در نوع قدیمی امتحان نمره بخش verbal و ریاضی بین ۲۰۰ تا ۸۰۰ بود که در امتحان جدید بازه نمره بین ۱۳۰ تا ۱۷۰ می‌باشد. بازه نمره writing همچنان بین صفر تا ۶ است. معمولاً برای گرفتن پذیرش بهتر است نمره writing شما حداقل ۳ باشد. برای برخی رشته‌ها مانند رشته‌های فنی نمره بخش ریاضی اهمیت بیشتری دارد. اما این بدین معنی

نیست که نمره بخش verbal را دست کم بگیرید. نمره بالا در این امتحان برای گرفتن پذیرش از دانشگاه‌های آمریکا بسیار مهم است.

وبسایت دانشگاه را حتما برای حداقل‌های که برای بخش‌های مختلف امتحان تعیین شده چک کنید.

برای اطلاع بیشتر در مورد تغییرات اعمال شده در امتحان به موضوع [مباحث مربوط به آزمون جدید GRE از آگوست ۲۰۱۱](#) مراجعه کنید.

برای آزمون GRE منابع بسیار زیادی وجود دارد. برای اطلاعات بیشتر در مورد منابع آزمون به انجمن [منابع مطالعاتی GRE General](#) مراجعه کنید.

ثبت نام در آزمون

امتحان GRE در ایران زیر نظر سازمان سنجش برگزار می‌شود. در حال حاضر نوع کاغذی (paper-based) این امتحان در ایران در سه نوبت برگزار می‌گردد که دو نوبت آن در پاییز و یک نوبت در زمستان است.

برای ثبت نام در آزمون شما می‌توانید به دو صورت اقدام کنید. یا از طریق وبسایت سازمان سنجش و پروفایلی که در آن می‌سازید و با استفاده از کارت‌های شتاب برای آزمون مورد نظر خود ثبت نام کنید و یا این که اگر کارت اعتباری دارید مستقیماً از طریق سایت ETS و اکانتی که در آن می‌سازید ثبت نام نمایید. دقت کنید که اگر از طریق سایت ETS ثبت نام می‌کنید باید در سایت سازمان سنجش نیز یک سری فرم آنلاین را تکمیل نمایید.

برای اطلاعات بیشتر در مورد ثبت نام به [تایپیک ثبت نام GRE General](#) مراجعه کنید.

کارنامه آزمون

برای ارسال کارنامه شما می‌توانید آدرس سازمان سنجش را وارد نمایید که در اینصورت کارنامه شما پس از آماده شدن به سازمان سنجش ارسال می‌شود. همچنین می‌توانید آدرس خود را نیز بدهید تا کارنامه به آن ارسال گردد. معمولاً توصیه می‌شود که آدرس سازمان سنجش را وارد کنید تا مشکلاتی مانند گم شدن کارنامه و مانند آن پیش نیاید.

در هنگام ثبت نام شما می‌توانید نام چهار دانشگاه را برای ارسال رایگان کارنامه به آنها در فرم ثبت نام وارد نمایید. همچنین تا جمعه قبل از امتحان می‌توانید در صورتی که مایل به تغییر نام این دانشگاه‌ها هستید و یا نام آنها را در هنگام ثبت نام وارد نکرده‌اید و می‌خواهید وارد کنید، نام دانشگاه‌ها را بر روی قسمت مخصوصی که برای اینکار بر روی کارت ورود به جلسه نظر گرفته شده وارد و اسکن کارت را به ETS ایمیل کنید. برای این چهار دانشگاه کارنامه آزمون شما به صورت رایگان ارسال خواهد شد. در صورتی که تمایل دارید تا علاوه بر این چهار دانشگاه کارنامه خود

را برای دانشگاه‌های دیگری نیز بفرستید باید برای صدور هر کارنامه و ارسال آن به مقصد مورد نظر از طریق اکانتی که باید در سایت ETS بسازید درخواست صدور کارنامه اضافی نمایید و مبلغی را با کارت اعتباری برای آن پرداخت کنید. در حال حاضر (سال ۲۰۱۲) هزینه صدور کارنامه اضافی ۲۵ دلار است.

کارنامه این آزمون حدود ۶ هفته بعد از امتحان به دست شما خواهد رسید. همچنین کارنامه‌هایی که به صورت رایگان برای ارسال به چهار دانشگاه درخواست داده اید نیز پس از این مدت به دانشگاه‌های مورد نظرتان ارسال خواهد شد. پس این فاصله زمانی را برای ارسال کارنامه به دانشگاه‌ها در نظر بگیرید.

برای اطلاعات بیشتر در مورد ارسال کارنامه آزمون به موضوع [سوالات مربوط به ارسال نمره General GRE](#) مراجعه کنید.

آزمون GMAT (Graduate Management Admission Test)

این امتحان (که جی مت خوانده می‌شود) یکی از پیش شرط‌های ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های مدیریت و حسابداری در Business School های دانشگاه‌های آمریکایی و کانادایی می‌باشد. برخی از دانشگاه‌های اروپایی نیز در مقطع دکتری نمره این امتحان را از شما در خواست می‌کنند.

سوال رایج میان متقاضیان این رشته‌ها این است که آیا می‌توان به جای GRE، GMAT امتحان داد یا خیر؟

پاسخ به دانشگاه هدف شما وابسته است. برخی دانشگاه‌ها این دو امتحان را به عنوان جایگزین هم می‌پذیرند، برخی دیگر خیر و یا حتی به کرات دیده شده است که دانشگاهی که به طور کلی جهت گیری خاصی نسبت به GRE یا GMAT ندارد و دست داوطلبان را آزاد گذاشته است، برای گرایش خاصی فقط و فقط نمره GMAT می‌پذیرد.

به نظر ما، و در صورتیکه در انتخاب یکی از این دو آزمون آزاد هستید، حتماً GMAT را انتخاب کنید چون اولاً توانایی‌های شما را به عنوان یک مدیر آینده در تصمیم گیری‌های منطقی و ایجاد واکنش صحیح در مراحل حساس تقویت می‌کند و ثانیاً دانشگاه‌ها برای تبدیل نمره GRE کسب شده توسط شما به GMAT، جهت قابل قیاس شدن با سایر متقاضیان، از مقیاسی استفاده می‌کند که زیاد عادلانه به نظر نمی‌رسد! نمرات بسیار بالا در GRE، به نمرات متوسطی از GMAT تبدیل می‌شوند. با استفاده از [این لینک](#) می‌توانید نمرات GRE خود را به GMAT تبدیل کنید.

به دلیل اینکه امتحان GMAT در ایران برگزار نمی‌شود و شما مجبور هستید به کشورهای اطراف اعم از ترکیه، دبی، ارمنستان و سفر کنید، بلاشک امتحان ارزان قیمتی نخواهد بود.

این امتحان به صورت CAT (Computer Adaptive Test) می‌باشد یعنی هر سوال مطابق پاسخ شما به سوال قبلی انتخاب و نمایش داده می‌شود. بدین ترتیب که در ابتدا سوالی به صورت کاملاً تصادفی برای شما در صفحه مانیتور نمایش داده می‌شود، اگر پاسخ صحیحی به سوال بدهید، سوال بعدی دشوارتر و در غیر این صورت سوال بعدی سوال ساده‌تری خواهد بود. توجه کنید که امتیاز سوالات مختلف با هم یکسان نیستند و طبیعتاً با پاسخ به سوالات دشوارتر، امتیاز بالاتری را کسب می‌کنید. با این منوال سوالات کاملاً با توانایی‌های شخصی افراد متناسب‌سازی می‌شوند.

مدت زمان امتحان سه ساعت و نیم می‌باشد.

این آزمون از چهار بخش مجزا تشکیل شده که البته بخش چهارم از Jun 2012 به ساختار امتحان اضافه شده است :

بخش Analytical Writing Assessment (AWA)

در این بخش شما با یک Argument روبرو می‌شوید که باید مشکل منطقی موجود در آن را به خوبی تجزیه و تحلیل نمایید و درباره آن بنویسید. مدت زمان این بخش ۳۰ دقیقه می‌باشد و نمره آن از ۶ می‌باشد که به صورت مجزا از نمره کل شما، اعلام می‌شود.

برای آشنایی با نمونه سوال‌های این بخش و نحوه نوشتن این بخش، به [این پست](#) در فروم آکادمیا کافه مراجعه نمایید.

بخش Integrated Reasoning (IR)

برای پاسخ به ۱۲ سوال این بخش، ۳۰ دقیقه زمان دارید. نمره این بخش از ۸ می‌باشد که همانند Writing بصورت مجزا از نمره کل شما، اعلام می‌شود.

سوالات در ۴ نوع دسته‌بندی می‌شوند:

Multi-Source Reasoning

Graphics Interpretation

Two-Part Analysis

Table Analysis

برای مشاهده نمونه سوالات این بخش می‌توانید به [نمونه سوالات GMAT-Integrated Reasoning](#) در فروم مراجعه

نمایید.

تا اینجا یک ساعت از حضور شما در محل امتحان گذشته است! حال می‌توانید از ۸ دقیقه Optional Break خود جهت استراحت استفاده کنید.

بخش (Q) Quantitative

سوالات ریاضی در این بخش مطرح می‌شوند که شامل ۳۷ سوال ۵ گزینه‌ای با ۷۵ دقیقه زمان است. دو سبک متفاوت از سوال در این بخش وجود دارد:

الف) (PS) Problem Solving: که مشابه سوالات عادی ریاضی می‌باشد.

ب) (DS) Data Sufficiency: بدین صورت است که عبارت یا سوالی مطرح می‌شود که با داده‌های سوال قابل حل نیست، دو داده مختلف به مسئله اضافه می‌شود. حال شما باید تشخیص بدهید که با کدام یک از این دو داده، مسئله قابل حل است: فقط با داده اول؟ فقط با داده دوم؟ با تک داده‌ها بله اما با هر دوی آن‌ها خیر؟ هم با تک تک داده‌ها و هم با هر دو داده با هم؟ یا هیچ یک از داده‌ها؟

نمره این بخش بین صفر تا ۶۰ داده می‌شود.

ضمناً ترتیب خاصی در ظاهر شدن سوالات وجود ندارد.

بعد از این بخش شما ۸ دقیقه استراحت اختیاری (optional break) خواهید داشت.

بخش (V) Verbal

شامل سه بخش می‌باشد:

الف) (SC) Sentence Correction: که در آن جمله‌ای داده می‌شود و زیر بخشی از آن خط کشیده شده که باید آن را از لحاظ گرامری تصحیح کنید.

ب) (CR) Critical Reasoning: اطلاعاتی داده می‌شود و باید سوال داده شده را از منظر منطقی تجزیه و تحلیل کنید و سپس پاسخ درست را انتخاب کنید.

ج) (RC) Reading Comprehension

مجموعاً ۴۱ سوال و ۷۵ دقیقه زمان برای پاسخگویی دارید. نمره این بخش هم بین صفر تا ۶۰ است.

نمره کل (Overall score) امتحان GMAT بین ۲۰۰ تا ۸۰۰ است.

دانشگاه‌ها معمولاً حداقل نمره برای GMAT اعلام نمی‌کنند، اما میانگین نمره دانشجویان پذیرفته شده سال قبل را اعلام می‌نمایند. این میانگین در دانشگاه‌های TOP 10 آمریکا حدود ۷۵۰ است ولی در سایر دانشگاه‌ها تا حدود ۶۵۰ کاهش پیدا می‌کند. واضح است که کسب نمره میانگین پذیرفته شدگان قبلی، تضمینی برای پذیرفته شدن شما نیست بلکه تضمینی برای بررسی مدارک شما است.

منابع آزمون

از منابع مطالعاتی ضروری برای این امتحان می‌توان به مجموعه کتاب‌های Manhattan اشاره کرد.

برای بخش Quantitative:

1. Manhattan GMAT Number Properties
2. Manhattan GMAT Fraction Decimals Percents
3. Manhattan GMAT Equation Inequalities VICs
4. Manhattan GMAT Word Translations
5. Manhattan GMAT Geometry

برای بخش Verbal:

1. Manhattan GMAT Critical Reasoning
2. Manhattan GMAT Sentence Correction
3. Manhattan GMAT Reading Comprehension

برای دریافت منابع فوق می‌توانید به [این بخش از فروم](#) مراجعه کنید.

کتاب Bible Critical Reasoning بعد از خواندن بخش CR از کتاب منهن، به شدت توصیه می‌شود. در واقع با مطالعه این کتاب نکات مهم برای جواب دادن به انواع سبک‌های سوالات CR را می‌آموزید. همچنین کتاب The GMAT math Bible هم برای قسمت Quantitative توصیه می‌شود.

بعد از مسلط شدن به مفاهیم اولیه، زدن نمونه تست‌های امتحانات واقعی که در گذشته برگزار شده‌اند و توسط GMAC چاپ شده‌اند و به (OG) Official Guide معروف هستند، بهترین راه آشنایی با امتحان است. کتاب‌های لازم عبارتند از:

1. The Official Guide for GMAT Verbal Review, 2nd edition
2. The Official Guide for GMAT Quantitative Review, 2nd edition
3. The Official Guide for GMAT Review, 11th edition
4. The Official Guide for GMAT Review, 12th edition
5. The Official Guide for GMAT Review, 13th edition

این کتاب‌ها در اینترنت یافت می‌شوند و ضمناً می‌توانید به بخش [دریافت منابع مطالعاتی GMAT](#) در فروم آکادمیا کافه نیز، مراجعه نمایید. اگر علاقه مند به داشتن هارد کپی منابع فوق هستید، می‌توانید کتاب‌ها را از [انتشارات آوند دانش](#) خریداری نمایید.

برای رفع اشکال در هر یک از بخش‌های آزمون از تاپیک‌های مرتبط موجود در [این بخش](#) استفاده نمایید.

تمرین و آموزش با استفاده از تست‌های فوق الذکر، بدون کار با نرم‌افزار و آشنایی با محیط آن و عادت کردن شما به امتحان دادن با کامپیوتر، کافی نخواهد بود. GMAC در سایت [mba.com](#) (که سایت رسمی GMAT است) نمونه‌ای از نرم‌افزار این امتحان را به نام GMATPrep به صورت رایگان در اختیار شما قرار داده است که می‌توانید آن را از [اینجا](#) دریافت نمایید. در این نرم‌افزار دو نمونه تست قرار دارد. اگر شما بعد از مطالعه کامل و تسلط کافی بر مطالب، این دو نمونه تست را حل کنید، نمره امتحان اصلی شما به نمره کسب شده بسیار نزدیک خواهد بود.

علاوه بر GMATPrep، استفاده از CAT‌های Manhattan نیز توصیه می‌شود. قیمت ۶ تست آن قبلاً ۴۰ دلار بود، اما الان با قیمت ۷۵ دلار به فروش می‌رسد. یک نمونه تست آن رایگان است که می‌توانید از [اینجا](#) دریافت بفرمایید. (البته پیش از آن باید در سایت [manhattangmat](#) عضو شوید).

سوالات خود درباره نرم‌افزارهای CAT را می‌توانید در [بخشی از فروم با همین نام](#) بپرسید.

نحوه مطالعه

در ابتدای کتاب‌های OG که در بالا معرفی شدند، یک نمونه تست وجود دارد، بهتر است پیش از شروع به مطالعه، آن‌ها را پاسخ‌دهید و نقاط ضعف و قوت خود را بیابید تا بتوانید بخشی را که بیش از سایرین به زمان احتیاج دارد پیدا کنید. برخی توصیه می‌کنند تمام بخش‌ها را بصورت همزمان و موازی پیش ببرید، برخی دیگر اعتقاد دارند می‌توانید این کار را بصورت مرحله‌ای انجام دهید. انتخاب روش به عادت مطالعاتی شما بستگی دارد.

اگرچه بخش Q برای اغلب داوطلبان این امتحان ساده‌تر از بخش V است، اما اصلاً نباید دست کم گرفته شود، زیرا مسلط بودن به ریاضیات در زبان انگلیسی و بالا بودن سرعت عمل شما در این زمینه ضروری است، پس وقت کافی را برای آن اختصاص دهید تا بعداً پشیمان نشوید.

اگر ریاضی قوی دارید و در نمونه تست زده شده هم نمره بالایی گرفتید، اختصاص زمانی معادل یک الی دو هفته برای مرور کلی بخش Q کتاب‌های Manhattan و یادگیری معادل انگلیسی اصطلاحات، کافی است و سپس می‌توانید به حل نمونه تست‌های OG بپردازید. در غیر این صورت زمان و دقت بیشتری را صرف مطالعه پایه‌ای کتاب‌های Manhattan بنمایید.

به طور کلی حدود یک ماه و نیم الی دو ماه را به حل سوالات OG و رفع اشکال دقیق بپردازید. در این زمان، حتما پاسخ تمام سوالات را به دقت بررسی کنید، زیرا شاید راه حل بهتر و کوتاه‌تری را ارائه داده باشد، که یادآوری و یادگیری آن در زمان شما صرفه جویی کند.

یک الی دو هفته آخر را کاملا صرف تمرین از روی کامپیوتر بکنید، تا چشم شما در مدت ۴ ساعت امتحان از خواندن از روی مانیتور خسته نشود. (البته اگر به کار طولانی مدت با کامپیوتر عادت دارید، که هیچ اما اگر اصلا میانه خوبی با آن ندارید، حتما زودتر از این‌ها شروع به تمرین با کامپیوتر بفرمایید.)

به طور کلی پیشنهاد می‌شود که ۳ الی ۴ ماه را صرفا و تمام وقت روزی ۹ الی ۱۰ ساعت به GMAT اختصاص دهید.

ثبت نام در امتحان

ابتدا در سایت mba.com عضو شوید. در این هنگام یک پروفایل برای شما تشکیل می‌شود که باید آن را به دقت تکمیل کنید. سپس به قسمت ثبت نام بروید و کشور مورد نظر خود برای امتحان را انتخاب نمایید. از نظر مسافت دبی، ترکیه، و ارمنستان برای ما ایرانی‌ها مناسب است. ترکیه مرکز اصلی محسوب می‌شود اما مابقی نیز کیفیت بسیار خوبی دارند.

هزینه ثبت نام ۲۵۰ دلار می‌باشد.

توجه داشته باشید که در ماه‌های نزدیک به فصل اپلای، به علت بالا بودن تعداد متقاضیان، جاهای خالی به سرعت پر می‌شوند. پس بهتر است جهت اطمینان چندین ماه زودتر ثبت نام بفرمایید.

اگر سوالی درباره ثبت نام، لغو یا به تعویق انداختن امتحان دارید، می‌توانید از [این تاپیک](#) در فروم استفاده نمایید.

کارنامه آزمون

بعد از اتمام امتحان و اعلام درخواست شما مبنی بر نمایش نمره بر روی مانیتور، یک نسخه غیررسمی از کارنامه را به شما می‌دهند. این نسخه اعتباری ندارد و فقط برای خود شما صادر شده است. نسخه دیگری نیز به آدرسی که در پروفایل خود اعلام نموده اید، ارسال می‌شود.

یادآوری می‌شود که اگر شما بنا به هر دلیلی پس از اتمام امتحان، زمانی که نرم‌افزار از شما سوال می‌کند که آیا مایل به دیدن نمره خود هستید، خیر اعلام کنید، هیچ نمره‌ای و هیچ نسخه‌ای دریافت نمی‌کنید.

در پایان باید اضافه نماییم که اعتماد به نفس و آرامش در کنار دانش برای موفقیت در این امتحان ضروری است.

تماس با استادها

تماس گرفتن با استادها یکی از عوامل مؤثر در گرفتن پذیرش در مقاطع بالاتر از کارشناسی (Graduate Level) و همچنین دریافت بورس‌های تحصیلی (Fund) به خصوص RA: Research Assistantship است. معمولاً نام استادها در وبسایت دانشکده‌ها وجود دارد و بسیاری از استادان دارای صفحات وب بر روی وبسایت دانشگاه هستند. برای تماس گرفتن با استادها به وبسایت‌هایشان مراجعه کنید. به استادهایی که زمینه کاریشان مورد علاقه شماست ایمیل بزنید و خلاصه‌ای از سوابق تحقیقاتی خود را در حد چند جمله بیان کنید و بپرسید که آیا موقعیت خالی برای گرفتن دانشجوی جدید دارند یا خیر. شانس شما در گرفتن پذیرش معمولاً وقتی بیشتر می‌شود که شما تجربه انجام پروژه‌ای مرتبط با زمینه کاری استاد را داشته باشید.

علاوه بر وبسایت دانشگاه‌ها، شما از طریق موتورهای جستجو مثل Google یا Microsoft Academic Search نیز می‌توانید استادها را پیدا کنید. در بسیاری از مواقع موتورهای جستجو وبسایت‌هایی را می‌یابند که در جستجوی صفحه به صفحه وبسایت دانشگاه‌ها ممکن است به چشم نیایند. برای جستجو از کلید واژه‌های مربوط به رشته مورد علاقه‌تان استفاده کنید، مثلاً genetic engineering و برای اینکه جستجو را به دانشگاه‌ها محدود کنید، از امکان advanced search سایت گوگل و قسمت مربوط به domain استفاده کنید. اگر در باکس مربوطه بنویسید edu. دامنه جستجو محدود به دانشگاه‌های با این پسوند domain خواهد شد. اغلب دانشگاه‌های آمریکا از این پسوند domain وبسایت‌هایشان استفاده می‌کنند. در این حالت در search bar این عبارت را می‌بینید: genetic engineering site:edu. در مورد کشورهای دیگر هم می‌توانید جستجو را محدود به آن کشور کنید مثلاً برای کانادا می‌توانید در قسمت domain عبارت ca. را وارد کنید.

این روش جستجو در اغلب مواقع نتایج مربوط به وبسایت‌های استادها را به شما خواهد داد. این روش به خصوص برای بین‌رشته‌ای‌ها مفید است، چون بعضاً یک زمینه تحقیقاتی در دپارتمان‌های مختلف دنبال می‌شود و شما ممکن است وبسایت همه دپارتمان‌ها را چک نکرده باشید. در صورتی که از این روش جستجو استفاده می‌کنید، پیشنهاد می‌شود که نتایج جستجو را تا صفحات ۳۰-۴۰ دنبال کنید.

از آنجا که تعداد استادها زیاد است و تماس با آنها وقت زیادی می‌گیرد، بهتر است که با استادهایی که فاند دارند تماس بگیرید، اما یافتن این مساله ساده نیست. اگر دوستانی در دانشگاه مقصد دارید با دوستانتان تماس بگیرید و بپرسید که کدام یک از استادان فاند دارند. همچنین بعضی از استادها روی صفحات سایت خودشان می‌نویسند که به دنبال دانشجوی جدید هستند. تقریباً تمام استادانی که به دنبال دانشجوی جدید هستند فاند هم دارند. سعی کنید

تمرکز خود را بر روی این استادها قرار دهید، اما اگر نتوانستید از داشتن فاند استاد اطلاع پیدا کنید، می‌توانید با استادها تماس بگیرید و ببینید که آیا مایل به گرفتن دانشجوی جدید هستند یا خیر. با پرسیدن این سوال استادها معمولاً به شما خواهند گفت که آیا امکان دادن فاند به شما را دارند یا خیر.

در متن ایمیل‌هایی که می‌زنید، حتماً از تجربیات تحقیقاتی خود که مرتبط با زمینه تحقیقاتی استاد است بنویسید. توصیه می‌شود که اگر وقت دارید نگاهی به مقالات اخیر استاد هم ببندازید و در ایمیل بگویند که با چه قسمت‌هایی از کار آشنا هستید. در صورتی که ایده‌ای برای ادامه کار یا بهبود آن داشته باشید شانس گرفتن پذیرش شما بالاتر خواهد رفت، یا حتی اگر یک سوال خوب در مورد کار پرسید، اما در مورد سوال کردن زیاده‌روی نکنید و سوال‌های متداول نپرسید.

اگر پذیرش گرفته‌اید، اما فاند ندارید و با استادها برای گرفتن فاند مکاتبه می‌کنید حتماً در متن ایمیل بنویسید که پذیرش گرفته‌اید. ضمناً حتماً رزومه‌تان را هم به ایمیل پیوست کنید.

در تماس با استادها این نکات را به خاطر داشته باشید:

- به استادهایی که واقعاً به زمینه کاریشان علاقمند هستید ایمیل بزنید و از فرستادن ایمیل به استادهایی که زمینه کاریشان هیچ ربطی به هم ندارد خودداری کنید. استادهای یک دانشکده با هم ارتباط دارند و ممکن است متوجه بشوند که شما به همه ایمیل زده‌اید و فقط هدفشان این است که به هر قیمتی که شده است پذیرش بگیرید.
- استادها در فصل پذیرش تعداد بسیار زیادی ایمیل از دانشجویها دریافت می‌کنند و معمولاً فرصت کافی برای خواندن همه ایمیل‌ها را ندارند و حتی استادهایی که به دنبال دانشجوی هستند ترجیح می‌دهند بیشتر از یک دقیقه برای خواندن ایمیل شما وقت نگذارند. در نتیجه ایمیل را طوری بنویسید که استاد بتواند در کوتاه‌ترین زمان ممکن با تجربیات شما آشنا بشود.
- سعی کنید در subject ایمیل به طور صریح به موضوع کاری استاد اشاره کنید و تنها به گفتن این که به زمینه کاری استاد علاقمندید اکتفا نکنید. برای مثال فرض کنید که استاد مورد نظر در زمینه Operating Systems کار می‌کند. Interested in doing research on Operating Systems می‌تواند subject خوبی باشد. در حالی که Interested in your field of research یا PhD Student یا عناوین کلی‌ای مثل این‌ها، مناسب نیست. اگر subject ای که برای ایمیل خود انتخاب کرده‌اید را بدون تغییر می‌توانید به استادهای مختلف ارسال کنید، بدانید که احتمالاً subject خوبی انتخاب نکرده‌اید.
- برای نوشتن ایمیل، از ساختارهای نگارش نامه رسمی استفاده کنید که شامل چهار بخش است: ۱. معرفی خود ۲. بیان علاقمندی و تجربیات ۳. بیان درخواست خود از استاد ۴. تشکر و قدردانی از استاد

- دریافت نکردن پاسخ از استادها امری کاملاً طبیعی است. در صورت عدم دریافت پاسخ به هیچ وجه دلسرد نشوید و با پشت کار به مکاتبات خود ادامه دهید.

زمان مناسب برای مکاتبه با استادها

در اغلب دانشگاه‌ها دانشجویان حداقل شش ماه قبل از شروع سال تحصیلی جدید انتخاب شده‌اند. در نتیجه بازه زمانی ۶ الی ۱۲ ماه قبل از شروع سال تحصیلی جدید بهترین زمان مکاتبه با استادهاست، اما به طور قطع نمی‌توان گفت که چه زمانی در این بازه شش ماهه بهترین زمان است.

برخی معتقدند که اگر تماس با استادها را قبل از مهر ماه شروع کنید شانس این که استادها ایمیل شما را پاسخ دهند بیشتر است، چرا که ترافیک ایمیل‌ها در مهر و آبان بیشتر می‌شود.

آنچه که مسلم است، این است که برای گرفتن پذیرش، تماس با استادها بسیار مهم است و شما حتی اگر جوابی از استادها دریافت نکنید، شانس گرفتن پذیرش و فاند خود را با تماس گرفتن با استادها بالا خواهید برد.

برای اطلاعات بیشتر در زمینه تماس با استادها لطفاً به [این انجمن](#) مراجعه فرمایید.

منابع مالی

منابع مالی موجود در دانشگاه‌ها به دو گروه کلی تقسیم می‌شود: ۱. منابعی که به ازای کار دانشجویی مثل کار تحقیقاتی یا تدریس پرداخت می‌شود. ۲. منابعی که به عنوان جایزه و بدون نیاز به کار دانشجویی پرداخت می‌شود و عموماً به دانشجویان ممتاز تعلق می‌گیرد. در ادامه ابتدا منابع گروه اول و سپس منابع گروه دوم معرفی می‌شود.

RA یا Research Assistantship

این نوع کمک هزینه معمولاً از طرف استاد به دانشجویان دکترا یا فوق لیسانس داده می‌شود. استادها از سازمان‌ها یا شرکت‌های مختلف جهت انجام پروژه‌های تحقیقاتی بودجه می‌گیرند و برای انجام پروژه‌ها دانشجویان را استخدام می‌کنند و به آنها RA می‌پردازند. از آنجا که این کمک هزینه از طرف استاد به دانشجویان تعلق می‌گیرد، تماس گرفتن با استادها معمولاً نقش مهمی در گرفتن RA دارد.

توجه داشته باشید که روال کلی این است که شما از استاد راهنمای خودتان RA دریافت کنید. به عبارت دیگر چندین مرسوم نیست که شما از استاد دیگری غیر از استاد راهنمای خودتان RA بگیرید. در نتیجه اگر استاد راهنمای شما فاند نداشته باشد احتمال دریافت RA بسیار کم خواهد بود و در این صورت باید به فکر منابع مالی دیگر مانند TA باشید.

دانشجویان در اغلب کشورها فقط مجازند که حداکثر ۲۰ ساعت در هفته (اصطلاحاً استخدام ۵۰٪) کار کنند. به همین دلیل در طول سال تحصیلی شما حداکثر می‌توانید ۲۰ ساعت در هفته به عنوان RA یا TA فعالیت نمایید. در طول تابستان که کلاس‌ها تعطیل است، شما می‌توانید به صورت تمام وقت (۴۰ ساعت در هفته) نیز کار کنید. اگر استاد راهنمای شما مایل باشد که در تابستان شما را به صورت تمام وقت استخدام نماید، دو برابر حالت ۵۰٪ حقوق دریافت خواهید کرد.

میزان حقوق RA در همه‌ی دانشگاه‌ها یکسان نیست. در کشور آمریکا، دانشجویانی که استخدام ۵۰٪ هستند معمولاً بین ۱۲۰۰ الی ۲۲۰۰ دلار در ماه حقوق دریافت می‌کنند و شهریه دانشگاه را نیز نمی‌پردازند.

TA یا Teaching Assistantship

TA یکی دیگر از انواع کمک هزینه‌هاست که از طرف دانشکده به دانشجویان پرداخت می‌شود. تصحیح اوراق امتحانات، برگزاری کلاس‌های حل تمرین، و ارائه آزمایشگاه‌ها از جمله وظایفی است که به TAها ممکن است محول شود.

ساعات کاری TA مشابه RA در طول سال تحصیلی حداکثر ۲۰ ساعت در هفته است. معمولاً برای گرفتن TA لازم است که شما تسلط کافی به زبان کشور مقصد داشته باشید. در آمریکا معمولاً از TAها می‌خواهند که یکی از امتحانات گفتاری انگلیسی مثل TSE یا بخش گفتاری امتحان TOEFL iBT را گذرانده باشند و حد نصاب لازم را کسب کرده باشند.

میزان حقوق TA معمولاً مشابه RA است، اما در مقایسه با TA کمک هزینه بهتری محسوب می‌شود، چرا که شما به هر حال باید بر روی پروژه تحقیقات خودتان کار کنید. در نتیجه اگر TA باشید، مسئولیت‌های شما و حجم کاری شما معمولاً بیشتر می‌شود، در حالی که وقتی RA باشید به ازای کاری که بر روی پروژه تحقیقاتی خود انجام می‌دهید حقوق دریافت می‌کنید و مسئولیت شما معمولاً کمتر است و فرصت بیشتری برای انجام پروژه‌تان دارید.

در اغلب دانشگاه‌ها شما باید هر ترم برای گرفتن TA اقدام کنید. تخصیص TA معمولاً بر اساس اولویت انجام می‌شود و دانشجویان سال‌های بالاتر اغلب اولویت بالاتری دارند، اما احتمال دریافت TA برای دانشجویان سال‌های اول نیز کم نیست.

RA یا TA اغلب فقط به دانشجویان کارشناسی ارشد یا دکترا تعلق می‌گیرد و دانشجویان دکترا معمولاً شانس بالاتری برای دریافت این کمک هزینه‌ها دارند. برخی از دانشگاه‌ها به شما اجازه می‌دهند که مستقیماً از کارشناسی برای دکترا اقدام نمایید. توصیه می‌شود در صورتی که دانشگاه به شما چنین اجازه‌ای می‌دهد، مستقیماً برای دکترا اقدام کنید تا شانس گرفتن فاند را بالا ببرید. بر خلاف تصور، (حداقل در آمریکا) احتمال گرفتن پذیرش دکترا در بسیاری از دانشگاه‌ها بیشتر از احتمال گرفتن پذیرش کارشناسی ارشد است. در نتیجه اگر بتوانید مستقیماً برای دکترا اقدام کنید هم احتمال گرفتن پذیرش و هم احتمال گرفتن فاند خود را بیشتر خواهید کرد.

Award

این جوایز اغلب توسط دانشکده یا دانشگاه و نه از طرف استاد به دانشجویان تخصیص داده می‌شود. این نوع کمک هزینه در بسیاری از موارد تحت عنوان Scholarship یا Fellowship به دانشجویان ممتاز تعلق می‌گیرد. نحوه تخصیص و مبلغ این نوع کمک هزینه‌ها ثابت نیست و می‌تواند کاملاً متغیر باشد. علاوه بر این دو نوع جایزه گاهی

دانشگاه‌ها کمک هزینه‌ای به نام Tuition Waiver نیز به دانشجویان تخصیص می‌دهند. این نوع جایزه دانشجو را از پرداخت شهریه دانشگاه معاف می‌کند، اما حقوق یا مبلغ خاصی به دانشجو نمی‌پردازد.

اگر شرایط و سوابق تحصیلی شما خوب است، ممکن است همزمان با دریافت پذیرش یکی از این نوع جوایز را نیز دریافت کنید. احتمال دریافت این جوایز پس از شروع تحصیل نیز وجود دارد. برخی از دانشگاه‌ها تقاضا نامه‌ها یا فرم‌های خاصی دارند که شما می‌توانید همراه با سایر فرم‌های مربوط به پذیرش پر کنید و این نوع کمک‌های مالی را درخواست نمایید. همچنین توجه داشته باشید که گاهی موسسات و ارگان‌های غیر دانشگاهی کمک‌های مالی از این نوع را به دانشجویان ارائه می‌دهند. موقع درخواست پذیرش به این مساله توجه داشته باشید و چنانچه اطلاعاتی مربوط به کمک‌های مالی را در سایت دانشگاه‌ها یا در سایر وبسایت‌ها دیدید که شرایط لازم آن‌ها را داشتید، برایشان اقدام نمایید.

منابع مالی خارج از دانشگاه

کارآموزی و وام‌های تحصیلی مهم‌ترین منابع مالی خارج از دانشگاه محسوب می‌شوند. همچنین برخی کشورها به دانشجویان اجازه می‌دهند که خارج از دانشگاه کار کنند. اگر چه قوانین کار خارج از دانشگاه در کشورهای مختلف متفاوت است، اما اغلب کشورها به دانشجویان اجازه می‌دهند که در طول تابستان در صنعت به کارآموزی (internship) بپردازند.

Internship یا کارآموزی

internship یا کارآموزی می‌تواند یکی از منابع درآمد در دوران دانشجویی باشد. گذراندن دوره internship هم از نظر مالی و هم از نظر کسب تجربه کاری توصیه می‌شود. حقوقی که دانشجویان در طول این دوره می‌گیرند معمولاً بیشتر از حقوقی است که از دانشگاه دریافت می‌کنند. همچنین گذراندن internship در شرکت‌های خوب شانس شما را برای یافتن کار مناسب بعد از فارغ‌التحصیلی افزایش می‌دهد. دانشجویان معمولاً این دوره را در طول تابستان می‌گذرانند، اما این امکان وجود دارد که در طول سال تحصیلی نیز به internship بروید. محدودیتی در تعداد دوره‌های internship ای که در طول تحصیل می‌گذرانید وجود ندارد ولی لازم است که با استاد راهنمای خودتان هماهنگ کنید و موافقت ایشان را جلب نمایید. در برخی رشته‌ها حقوقی که در طول تابستان برای یک دوره کارآموزی دریافت می‌کنید ممکن است معادل یا حتی بیشتر از حقوق دانشجویی در ۹ ماه دیگر سال باشد. internship علاوه بر ایجاد درآمد نکته بسیار مثبتی در رزومه شما نیز خواهد بود و افرادی که در طول تحصیل به internship در شرکت‌های معتبر می‌روند معمولاً پس از فارغ‌التحصیلی راحت‌تر کار پیدا می‌کنند. بسیاری از این دانشجویان نیز از همان شرکت‌هایی که در آنها internship را می‌گذرانند، پیشنهاد کار دریافت می‌کنند.

روش اقدام برای internship

اقدام برای internship ساده است و معمولاً تنها به ارسال رزومه برای شرکت‌ها محدود می‌شود. بسیاری از شرکت‌ها از طریق وبسایت‌هایشان اقدام به جمع‌آوری رزومه می‌کنند و می‌توانید رزومه خود را از همین طریق بفرستید. اگر دوست یا آشنایانی در شرکت‌ها دارید، حتماً با آنها تماس بگیرید و از آنها نیز بخواهید که رزومه شما را برای بخش‌هایی که به دنبال intern هستند بفرستند. معمولاً ارسال رزومه از طریق افراد موثرتر از ارسال رزومه در وبسایت‌هاست. برای گرفتن اینترنشیپ در تابستان آینده عموماً باید رزومه خود را ماه نوامبر یا حداکثر دسامبر برای شرکت‌ها ارسال کنید. اغلب شرکت‌ها تا ماه مارس اینترن‌های خود را برای تابستان انتخاب کرده‌اند و به همین خاطر ارسال به موقع رزومه بسیار مهم است.

بعد از ارسال رزومه و در صورتی که رزومه شما انتخاب شود برای شما مصاحبه تلفنی یا حضوری می‌گذارند و در صورتی که مصاحبه‌ها موفقیت‌آمیز باشد پیشنهاد کار برای شما ارسال می‌شود.

وام‌های تحصیلی

وام‌های تحصیلی معمولاً وام‌هایی با بهره پایین هستند که از طرف بانک‌ها یا سایر موسسات مالی به دانشجویان تعلق می‌گیرد. این وام‌ها معمولاً هزینه‌های زندگی را پوشش نمی‌دهند و تنها برای پرداخت شهریه و سایر هزینه‌های دانشگاه مستقیماً به حساب دانشگاه واریز می‌شوند. دانشجویان در زمان تحصیل نیاز به پرداخت اقساط این وام‌ها ندارند و شروع پرداخت قسط‌ها معمولاً پس از فارغ‌التحصیلی یا پس از پیدا کردن شغل است.

از آنجا که در اغلب کشورها دریافت وام نیاز به سابقه اعتباری دارد، دریافت وام برای دانشجویان خارجی معمولاً دشوار است و در اغلب موارد شخصی که ساکن آن کشور است باید به عنوان ضامن یا اصطلاحاً cosigner تعهدنامه بازپرداخت وام را امضا نماید.

برای دریافت اطلاعات بیشتر در زمینه منابع مالی لطفاً به [این انجمن](#) مراجعه کنید.

رزومه (Resume) یا سی‌وی (CV)

یکی از مهمترین مدارک مورد نیاز برای گرفتن پذیرش، سی‌وی است. سی‌وی در واقع مجموعه‌ای از قابلیت‌ها، تجربیات، تحصیلات و افتخارات شماست که خود شما تهیه می‌کنید. نوشتن سی‌وی هنری است که به مرور زمان و پس از تجربه و بررسی سی‌وی‌های دیگران به مرور فرا می‌گیرید.

یکی از نکاتی که باید در نوشتن سی‌وی خیلی به آن توجه کرد این است که نوشتن سی‌وی باید بر اساس نیاز مکانی باشد که می‌خواهیم سی‌وی را برایش بفرستیم. مثلاً سی‌وی ما هنگام اقدام برای یک تقاضای کاری با زمان اقدام برای گرفتن پذیرش و یا حتی برای برگزاری کارگاه آموزشی متفاوت است.

موارد متفاوت و مهم در مورد سی‌وی همگی در [این انجمن](#) بحث شده‌اند.

توضیح:

رزومه و سی‌وی در خیلی از موارد با هم متفاوت نیستند اما بعضی اوقات و در یک سری کشورها تفاوت‌هایی دارند. اگرچه [در این تاپیک](#) در زمینه تفاوت این دو بحث شده است، اما در این قسمت ما هر دوی رزومه و سی‌وی را سی‌وی خطاب می‌کنیم و فرقی بری آنها قایل نیستیم به این دلیل که اولاً در بسیاری از کشورها و دانشگاه‌ها (به عقیده‌ی نگارنده بیشتر از ۹۵ درصد موارد) کسی به تفاوت این دو آگاهی نداشته و یا اهمیتی نمی‌دهد و ثانیاً تمام موضوعات مهم برای نوشتن هر دو مشابه و یکسان است و ثالثاً جدا خوانده شدن این دو باعث سردرگمی خواننده و جلوگیری از تمرکز بر مسایل اساسی و اصلی در سی‌وی می‌شود.

بخش‌های سی‌وی

سی‌وی شامل سه قسمت اصلی است:

۱. مشخصات فردی مانند نام و نام خانوادگی، آدرس و شماره تلفن و ایمیل، و گاهی جنسیت و ملیت، تاریخ تولد و غیره.

۲. سوابق اصلی و مهم که شامل سوابق تحصیلی و سوابق کاری است.

۳. تمام موارد دیگر که ارزش ذکر کردن در سی‌وی را دارد، شامل مهارت‌ها، قابلیت‌ها، افتخارات، تجارب و تمام چیزهایی که به قبول شدن شما کمک می‌کند.

به طور کلی هر چه از گروه یک به سمت آخر سی‌وی پیش می‌رویم نوشتن و انتخاب و شکل بندی آن پیچیده‌تر می‌شود. به طور مثال شکی در این نیست که نام چگونه نوشته می‌شود، در کجا قرار می‌گیرد، اما همین مسئله در مورد مثلا عضویت در یک تیم ورزشی و یا برنده شدن در یک مسابقه یا گذراندن یک دوره آموزشی خارج از مدرسه یا دانشگاه بسیار پیچیده است به طوری که نمی‌دانیم در کجای سی‌وی آن را ذکر کنیم، نمی‌دانیم که چگونه آن را مطرح کنیم و حتی نمی‌دانیم آیا ذکر آن درون سی‌وی درست و سودمند است یا خیر.

اینکه چطور موارد مختلف را در سی‌وی پشت سر هم قرار دهیم خیلی پیچیده نیست، و به غیر از موارد خاص که فرد افتخار و قابلیت بسیار خاصی دارد، در بقیه‌ی موارد سوابق تحصیلی و کاری ۹۰ درصد اثر گذاری سی‌وی را بر عهده دارند. پس تمام ریزه کاری‌ها و قضایای دیگر در مورد سی‌وی تنها ۱۰ درصد در سرنوشت فرد تاثیر دارند، اما نباید به هیچ وجه فراموش کرد که همان ۹۰ درصد را اگر به طور غلط و اشتباه ارائه کنیم می‌تواند عواقب ناخوشایندی داشته باشد.

نکات مهم برای نوشتن سی‌وی

- هرگز طولانی ننویسید: یکی از مهم‌ترین اشتباهاتی که دانشجویان می‌کنند این است که مطالب داخل سی‌وی را آن قدر طولانی و زیاد می‌نویسند که کسی رغبت به خواندن آن نمی‌کند یا این که مطالب غیرمهم موارد مهم را کمرنگ و از دید خواننده دور می‌کنند.
- هرگز در نوشتن سی‌وی عجله نکنید و همیشه به طرز نگارش خود دقت کنید.
- همیشه عقیده‌ی دیگران را در مورد سی‌وی خودتان بپرسید (مخصوصا افراد کارکشته و باتجربه) زیرا بدون شک مواردی پیش خواهد آمد که موضوعی برای شما به شدت پراهمیت است اما برای خواننده نه تنها اهمیتی ندارد بلکه احساس منفی ایجاد می‌کند.
- همیشه ابتدا از اول سی‌وی شروع به نوشتن نکنید. گاهی اوقات برای اینکه در اولین بار سی‌وی خود را بنویسید نیاز به مرور گذشته دارید و نگارش متعارف سی‌وی حواس شما را پرت می‌کند، برای همین در اولین بار برای نوشتن سی‌وی از طوفان مغزی استفاده کنید و هر چیز جذاب در مورد خودتان (مخصوصا کاری و درسی) را یادداشت کنید و پس از آن با استفاده از یک نمونه‌ی خوب سی‌وی خودتان را بنویسید.
- نمونه‌های بسیار زیاد و مختلفی برای سی‌وی وجود دارد، می‌توان گفت که تفاوت چندان با همدیگر ندارند و اگر به استخوان بندی سی‌وی مسلط باشید می‌توانید نمونه‌ی خودتان را ایجاد کنید (از نظر ظاهری) اما پیش از آن سعی کنید از نمونه‌های موجود استفاده کنید.

0 یکی از نمونه‌های بسیار پرکاربرد در سی‌وی نمونه [یورو پاس Euro Pass](#) می‌باشد. این نمونه توسط اتحادیه اروپا و برای یکسان سازی سی‌وی‌های مختلف ساخته شده است و از چند سال پیش تا کنون به مرور در اروپا متداول شده است. به طوری که در حال حاضر بسیاری از دانشگاه‌ها و اغلب مراکز کاری تنها این شکل از سی‌وی را قبول می‌کنند و به طور کلی در باقی مراکز نیز چشمشان به

همین سی‌وی عادت کرده است. به این دلیل استفاده کردن از مدلی بسیار متفاوت از این نمونه کمی اشتباه و پرهزینه است. این مدل در حال حاضر نیز در حال پیشرفت است و نسبت به گذشته بسیار بیشتر استفاده می‌شود. اگرچه در نگاه اول کاملاً سی‌وی کاری به نظر می‌آید، اما بسیاری از دانشگاه‌ها دقیقاً همین سی‌وی را درخواست می‌کنند.

0 نمونه‌های بسیار زیاد دیگری هستند که معمولاً در کشورهای دیگر به خصوص در آمریکا و کانادا کاربرد دارند اما نگارنده به شخصه نمونه آماده به استفاده‌ای به خوبی یورو پس نیافته است. پس توصیه می‌شود که ابتدا سی‌وی خود را به شکل یورو پس بنویسید و سپس به هر شکلی که می‌خواهید به راحتی تبدیل کنید.

- هرگز فکر نکنید سی‌وی شما نسخه نهایی دارد. شما باید به مرور زمان آن را ویرایش کنید. معمولاً پس از اینکه مدتی با استفاده از سی‌وی خود با اساتید و یا افراد مرتبط در ارتباط بودید سری به سی‌وی خود بزنید و سعی کنید ایرادهای آن را برطرف کنید.
- به قالب‌بندی و علائم سجاوندی در سی‌وی توجه کنید. مناسب نبودن قالب، گرامر یا نحوه نوشتار سی‌وی می‌تواند به راحتی به عنوان کم‌دقتی صاحب آن تلقی شود.

برای دریافت اطلاعات بیشتر یا در صورت داشتن سوال در این موارد به [انجمن سی‌وی و رزومه](#) مراجعه کنید.

توصیه‌نامه

توصیه‌نامه یا همان recommendation letter و یا letter of recommendation یکی از موارد بسیار مهم در روند گرفتن پذیرش می‌باشد و اگرچه در نگاه اول ممکن است کم اهمیت به نظر برسد، اما می‌تواند یکی از عوامل بسیار مهم و موثر در فرآیند پذیرش باشد.

توصیه‌نامه نامه‌ای است که فردی با صلاحیت (معمولا استاد دانشگاه) که قبلا با شما در امور تحصیلی یا حرفه‌ای کار کرده است، می‌نویسد و با ذکر خصوصیات خوبتان شما را به اصطلاح «توصیه» می‌کند. شهرت نویسنده در اهمیت و اعتبار توصیه‌نامه تاثیر بسزایی دارد و اگر استادی داشته‌اید که در رشته خودش شهرت جهانی دارد، توصیه‌نامه خوب او می‌تواند کلید پذیرش شما باشد. طبیعتا دسترسی به چنین افرادی در اغلب مواقع ساده نیست. به همین خاطر گرفتن توصیه‌نامه از چنین اشخاصی تنها برای عده‌ی محدودی از دانشجویان ممکن است و اغلب دانشجویانی که به دنبال پذیرش هستند از استادان خود که احتمالا در سطح جهانی مشهور نیستند توصیه‌نامه می‌گیرند و بسیاری از این افراد با همین توصیه‌نامه‌ها می‌توانند پذیرش بگیرند.

گرفتن توصیه‌نامه

در بعضی مواقع وقتی که از استادی درخواست توصیه‌نامه می‌کنید، استاد از شما می‌خواهد که خود متنی برای توصیه‌نامه آماده کنید و استاد تنها آن را برای شما امضا می‌کند و شما آن را همراه با باقی مدارک می‌فرستید. در این صورت حتما با روش نوشتن توصیه‌نامه آشنایی پیدا کنید. برای این کار می‌توانید چند توصیه‌نامه را که به وفور در اینترنت یافت می‌شوند بخوانید و مشابه آن‌ها را به زبان خود بنویسید.

دقیقا برعکس مورد بالا نیز پیش می‌آید که استاد بدون این که شما بدانید چه نوشته است توصیه‌نامه‌ای برای شما می‌نویسد و به آدرس اینترنتی‌ای که دانشگاه مقصد برای این منظور ایجاد کرده است می‌فرستد و شما نخواهید فهمید که او در مورد شما چه گفته است.

اگر چه دو حالت فوق کم نیستند، اما در اغلب اوقات گرفتن توصیه‌نامه بین این دو حالت می‌باشد. به این ترتیب که مثلا شما نامه را خودتان می‌نویسید اما استادتان تغییرش می‌دهد و آن را در پاکت نامه می‌گذارد و در آن را می‌چسباند (یا به اصطلاح seal می‌کند) و به شما تحویل می‌دهد تا همراه با بقیه مدارک خود بفرستید.

برای گرفتن توصیه‌نامه از استادهایی که خودشان نامه را می‌نویسند، حتماً با استاد صحبت کنید و بپرسید که آیا ایشان مایل است توصیه‌نامه خوبی برای شما بنویسد یا خیر. توصیه‌نامه متوسط یا بد می‌تواند تاثیر منفی زیادی در پرونده پذیرش شما داشته باشد. به همین خاطر مهم است که تنها از استادهایی که برای شما توصیه‌نامه خوبی می‌نویسند درخواست کنید. توصیه کلی این است که به سراغ استادهایی نروید که نتوانسته‌اید نمره خوبی در درس‌هایشان بگیرید.

نکات مهم در توصیه‌نامه

- هرگز نمونه آماده را عیناً کپی نکنید. استادهایی که قرار است این نامه را بخوانند به راحتی متوجه خواهند شد که این متن را شما ننوشته‌اید. آنها همیشه با تعداد زیادی از این نامه‌ها سر و کار دارند.
- یک اشتباه در نوشتن توصیه‌نامه، طولانی نوشتن آن است. توصیه‌نامه معمولاً بیشتر از یک صفحه نیست.
- توصیه‌نامه برای گرفتن پذیرش معمولاً از استادان دانشگاه گرفته می‌شود. هر چه استاد سابقه کاری بیشتری با شما داشته باشد بهتر است، مثلاً استاد راهنما بهتر از استادی است که تنها یک بار با او درس داشته‌اید.
- از بین استادان خود سعی کنید افرادی که از نظر رتبه علمی، از نظر سطح تحصیلات، و از نظر موقعیت در دانشگاه وضعیت بهتری دارند را انتخاب کنید، اما همان طور که قبلاً اشاره شد، مطمئن شوید که استاد توصیه‌نامه خوبی برای شما خواهد نوشت.
- توصیه‌نامه خوب از استادی غیرمشهور، بسیار بهتر از یک توصیه‌نامه متوسط از استادی مشهور است.
- در موارد خاص می‌توانید از افرادی خارج از دانشگاه نیز توصیه‌نامه بگیرید، اما این گزینه را به عنوان گزینه آخر در نظر بگیرید و از افرادی که از نظر علمی شناخته شده باشند درخواست توصیه‌نامه کنید.

برای مطالب بیشتر، دریافت نمونه‌ها و پرسیدن سوالات خود در مورد توصیه‌نامه به [انجمن توصیه‌نامه](#) مراجعه کنید.

Statement of Purpose

Statement of Purpose (به اختصار SOP) یکی از مدارک مهم برای گرفتن پذیرش است که به دقت خوانده می‌شود. این نامه که توسط متقاضی نوشته می‌شود با نام‌های مختلفی در دانشگاه‌های مختلف دیده می‌شود که همگی آنها تقریباً یک مفهوم را می‌رسانند. از جمله سایر نام‌های این نامه می‌توان به Personal Statement، Statement of Objectives، Application Essay، Statement of Intent، Goals Statement اشاره کرد. به هر حال در این جزوه سعی شده معمول‌ترین نام که همان SOP باشد به کار گرفته شود.

SOP فرصتی است که دانشگاه‌ها به متقاضیان می‌دهند تا در کنار سایر مدارک، بتوانند با بیان خود در مورد ویژگی‌های شخصیتی، گذشته، علایق، موفقیت‌ها، دلایل ادامه تحصیل، و اهداف آکادمیک خود بنویسند و بدین ترتیب مجموعه مدارک مورد نیاز برای اپلای کردن، صرفاً یک سری عدد و رقم و کاغذ نباشد، بلکه فرد بتواند اهداف خود را از ادامه تحصیل به بهترین نحو بیان کرده و کمیت پذیرش را مجاب نماید که وی را از بین صدها متقاضی انتخاب کنند. تجربه نشان داده که یک SOP خوب و تاثیر گذار می‌تواند برگ برنده ای در درخواست پذیرش شما باشد.

نکته مهم در نوشتن SOP این است که هیچ فرمت مشخص و ثابتی برای آن وجود ندارد. در واقع SOP هر شخص منحصر به فرد بوده و ساختار و شیوه نگارش منحصر به فرد هر شخص، آن را تاثیر گذار و جذاب جلوه می‌دهد. بنابراین سعی کنید در نوشتن SOP به هیچ وجه از SOP دیگران کپی نکنید. البته خواندن انواع SOP برای گرفتن ایده و آشنایی با شیوه‌های نوشتن آن مفید است.

اگر دانشگاه مورد نظر شما فرمت یا محدودیتی برای SOP تعیین کرده، حتماً بر اساس آن عمل کنید. در غیر این صورت معمولاً یک SOP در حدود دو صفحه می‌باشد. بعضی دانشگاه‌ها از شما SOP نمی‌خواهند، در عوض سؤالاتی را در فرم‌های خود دارند که باید به آنها پاسخ دهید. در این موارد می‌توانید با مراجعه به SOP خود، متناسب با هر سوال بخشی از SOP را کپی کرده و با اندکی تغییرات جواب سوال مربوطه را بدهید.

اگرچه فرمت مشخصی برای نوشتن SOP وجود ندارد، ولی پیروی از شیوه‌های نگارش صحیح یک Essay ضروری است. SOP باید عاری از اشتباهات نگارشی و گرامری و روند نوشته آن روان و منجسم باشد. سعی کنید قبل از ارسال SOP خود چندین بار آن را از نظر مناسب بودن گرامر و شیوه‌های نگارشی توسط یک فرد مسلط به زبان انگلیسی، اصلاح کنید. نوشتن یک SOP خوب از زمان شروع به نوشتن آن تا زمان نهایی شدن آن ممکن است حتی یک ماه

طول بکشد. سعی کنید حداقل یک هفته در مورد اینکه به چه نکاتی در SOP اشاره کنید فقط فکر کنید. سعی نکنید یک شبه SOP بنویسید.

در نوشتن SOP خود به نکات زیر توجه کنید:

- SOP باید طوری نوشته شود که خواننده پس از مطالعه آن بتواند پاسخ سوالاتی مثل دلایل ادامه تحصیل شما، ارتباط بین گذشته شما و موفقیت آینده در دوره مورد نظر، زمینه‌های تحقیقاتی مورد علاقه شما، دلایل انتخاب آن رشته و آن دانشگاه، و اهداف و برنامه‌های شما بعد از اتمام تحصیل را پیدا کرده باشد.
- کلی گویی نکنید. هر توصیفی باید با ارائه دلیل و مدرک باشد. مثلاً اینکه خود را دانشجوی خوب و موفق بدانید، بدون ذکر اینکه چرا اینطور فکر می‌کنید و به این نتیجه رسیدید، می‌تواند SOP شما را به یک SOP بد تبدیل کند.
- کپی برداری نکنید.
- به نقاط ضعف رزومه خود اشاره نکنید و از آوردن دلیل و توجیه برای آن‌ها خودداری کنید. کلاً هر جمله‌ای که بار منفی دارد را کنار بگذارید. بهتر است نقاط قوت خود را پررنگ تر نشان دهید البته در حدی که اغراق آمیز نباشد.
- SOP را با رزومه یکی نگیرید. نباید در SOP همه سوابق و موفقیت‌هایتان را فهرست کنید. با این حال بسط دادن یک یا دو مورد خوب از بین آن‌ها در SOP لازم است.
- در SOP به طور کوتاه به ابعاد غیر علمی شخصیت خود مثل علاقه به کار تیمی، دوستانه بودن، شیوه شما در رویارویی با مشکلات، احساس مسئولیت، وظیفه شناسی و غیره هم اشاره کنید، چون SOP فرصتی است تا شما علاوه بر توانایی‌های علمی ویژگی‌های شخصیتی خود را هم نشان دهید.
- یک ساختار پیشنهادی (و البته نه لزوماً ضروری) برای SOP به این شکل است که ابتدا به معرفی خودتان پرداخته و از گذشته خود، دلایل علاقه‌مندی به رشته‌تان و سوابق و موفقیت‌های دانشگاهی و شغلی می‌گویید، سپس اهداف تحصیلی و شغلی خود و دلایل‌تان برای ادامه تحصیل را مورد بحث قرار می‌دهید، و در آخر به دلایل انتخاب دانشگاه مورد نظرتان می‌پردازید. می‌توانید به زمینه‌های تحقیقاتی (Research Interests) مورد علاقه‌تان در بخش سوابق دانشگاهی بپردازید و یا بخشی جدا برای آن در نظر بگیرید.

برای آشنایی بیشتر و دریافت نمونه‌های SOP موفق به [این انجمن](#) در فروم مراجعه کنید.

ریزنمرات و دانشنامه و ترجمه آن

یکی از مدارکی که برای گرفتن پذیرش از دانشگاه‌های خارجی احتیاج دارید، ترجمه دانشنامه و ریزنمرات است.

اگر در دانشگاه‌های ملی روزانه درس خوانده‌اید، براساس منطقه‌ای که در آن درکنکور شرکت کرده‌اید، مطابق با سنوات تحصیل، تعهد خدمت برای دولت را دارید و در نتیجه نمی‌توانید بلافاصله پس از فارغ‌التحصیلی مدرک خود را دریافت کنید، اما راه‌هایی برای آزادسازی مدرک وجود دارد.

آزادسازی مدرک از دانشگاه‌های سراسری

برای آزادسازی و دریافت دانشنامه سه راه وجود دارد: (۱) باید مطابق سنوات تعهد خدمتتان کار کرده باشید، یا (۲) از قانون عدم کاربایی استفاده کرده باشید و یا (۳) هزینه آزادسازی مدرکتان را بپردازید.

کار و سابقه کاری

اگر بعد از فارغ‌التحصیلی به میزان تعهد خدمتتان، سابقه کار داشته باشید، با ارائه مدارک می‌توانید دانشنامه و ریزنمراتتان را آزاد کنید. توجه کنید که براساس منطقه‌ای که از آن در کنکور قبول شده‌اید (منطقه ۱، ۲، ۳) میزان تعهد خدمتتان فرق می‌کند.

اگر سابقه کاری شما کمتر از میزان تعهد خدمتتان است، به همان میزان کارتان، از مبلغ آزادسازی کم می‌کنند و هزینه زمان باقی مانده را باید بپردازید. سابقه کاری را مطابق تقدم زمانی، ابتدا برای مقطع لیسانس و بعد برای فوق لیسانس استفاده می‌کنند. سابقه کاری همزمان با تحصیل در مقطع کارشناسی یا دوره‌های روزانه کارشناسی ارشد مورد قبول نیست. همچنین برای بعضی از دانشگاه‌ها ارائه بیمه برای کار لازم است.

برای اطلاعات بیشتر به [این موضوع](#) مراجعه کنید.

عدم کاربایی

عدم کاربایی روش دومی است که از طریق آن می‌توانید مدرک خود را آزاد نمایید. شش ماه بعد از فارغ‌التحصیلی و شش ماه بعد از پایان خدمت و یا معافیت، با مراجعه به اداره کار، می‌توانید تقاضای کار کنید، اگر بعد از گذشت شش ماه، نامه‌ای مبنی بر عدم کاربایی به شما داده شد، دانشگاه مدرک شما را آزاد می‌کند.

برای اطلاعات بیشتر در این مورد لطفاً به [این موضوع](#) مراجعه کنید.

پرداخت هزینه

در نهایت چنانچه استفاده از روش‌های بالا برای شما ممکن نیست، می‌توانید هزینه مدرک خود را بپردازید و مدرکتان را آزاد نمایید.

برای فارغ التحصیل‌ها

با پرداخت هزینه تحصیل، می‌توانید مدرک خود را آزاد کنید. هزینه آزادسازی بسته به سال ورود به دانشگاه، رشته، تعداد ترم و واحد و منطقه قبولی کنکورتان متفاوت است.

برای دانشجویان

اگر هنوز فارغ التحصیل نشده‌اید، می‌توانید با گرفتن گواهی اشتغال به تحصیل از دانشگاه، که در آن تاریخ فارغ التحصیلی درج شده باشد، برای گرفتن پذیرش اقدام کنید. همچنین می‌توانید ریزنمرات هر ترمی را که گذرانده‌اید، قبل از فارغ التحصیلی خریداری کنید، و مبلغ آن به مراتب از آزادسازی دانشنامه کمتر خواهد بود.

برای اطلاع از هزینه آزادسازی مدرکتان و اطلاعات بیشتر، به [اینجا](#) مراجعه کنید.

روند کار آزادسازی مدرک

بعد از انجام هر یک از مراحل بالا باید به آموزش دانشگاه رفته و ریز نمرات و دانشنامه خود را آزاد کنید. زمان این کار برای هر دانشگاهی از یک ماه تا یک روز متفاوت است. بعد از آن باید به وزارت علوم رفته تا مهر برجسته وزارت روی مدرک شما بخورد و مدرک شما رسمی و قابل ترجمه رسمی شود.

آقایان برای گرفتن ریزنمرات بعد از تسویه حساب، باید یکی از شرایط زیر را داشته باشند:

- برگ سبز اعزام بدون غیبت (تاریخ آن نگذشته باشد)
- کارت پایان خدمت یا معافیت
- گواهی اشتغال به خدمت بدون داشتن غیبت اولیه
- گواهی اشتغال به تحصیل در یک مقطع بالاتر

برای بعضی از دانشگاه‌ها، ریز نمرات و دانشنامه حتما باید در پاکت مهر خورده دانشگاه فرستاده شوند. برای این کار بعد از ترجمه مدارک، به آموزش دانشگاه مراجعه کنید و و از آنها بخواهید اینکار را انجام دهند.

برای اطلاع در خصوص چگونگی ارسال ریزنمرات و دانشنامه، از [این موضوع](#) استفاده کنید.

دریافت ریزنمرات رسمی از دانشگاه آزاد اسلامی

دانشجویان دانشگاه آزاد در حین تحصیل می‌توانند ریز نمره رسمی دریافت کنند و یا زمانی که دانشنامه آنها قابل تحویل باشد، امکان درخواست ریزنمرات را دارند، اما در بازه فارغ التحصیلی تا تحویل دانشنامه (از زمانی که اولین مرحله فارغ التحصیلی و تسویه حساب انجام شود، در سیستم آموزشی وضعیت دانشجو به فارغ التحصیل تغییر خواهد کرد)، هیچ ریزنمره‌ی رسمی صادر نخواهد شد.

دریافت ریزنمرات رسمی در حین تحصیل

در زمان تحصیل می‌بایست به اداره آموزش واحد دانشگاهی مراجعه کرده به همراه فیش پرداخت شده بانک ملی شعبه زبرجد تهران، درخواست ریزنمره رسمی برای ترجمه نمایید. ریز نمره توسط اپراتور یا کارشناس آموزشی پرینت گرفته شده و به دو تا سه امضا از معاونین واحد دانشگاهی نیاز دارد، که خودتان می‌بایست پیگیر اخذ امضاهای مربوطه باشید. بعد از دریافت آخرین امضاء (معاونت آموزشی واحد) به دبیرخانه اصلی واحد مراجعه کرده و مهر واحد دانشگاهی را دریافت کنید.

با امضاهای فوق، ریزنمره هنوز قابل ترجمه به صورت رسمی با مهر دادگستری و وزارت امور خارجه نمی‌باشد و برای رسمی نمودن آن می‌بایست به تهران، سازمان مرکزی واقع در خیابان نیستان نهم، دفتر مدیرکل خدمات آموزشی مراجعه نموده و امضا و مهر مدیریت کل خدمات آموزشی را برای ریزنمرات دریافت کنید. توصیه می‌شود که جهت احتیاط یک نسخه گواهی اشتغال به تحصیل نیز به همراه داشته باشید. در این صورت، ریزنمره شما، قابل ترجمه به صورت رسمی خواهد شد.

دریافت ریزنمرات رسمی بعد از فارغ التحصیلی

در صورتی که از یکی از واحدهای دانشگاه آزاد فارغ التحصیل شده باشید، برای شما هیچ ریزنمره‌ای صادر نخواهد شد تا اینکه دانشنامه اصلی شما به همان واحد دانشگاهی رسیده و قابل تحویل باشد. زمانی که دانشنامه اصلی قابل تحویل گردید، از همان موقع می‌توانید با فیش پرداختی بانک ملی شعبه زبرجد تهران و کپی دانشنامه به اداره فارغ التحصیلان واحد دانشگاهی مراجعه نموده و درخواست صدور ریزنمره رسمی فارسی برای ترجمه را ارائه نمایید. بعد از پیگیری‌های لازم جهت اخذ امضاهای مربوطه، ریاست اداره فارغ التحصیلان، معاونت دانشجویی، معاونت آموزشی و ... به اداره دبیرخانه مراجعه نمایید. مسئول مکاتبات با سازمان مرکزی، پس از مهر زدن و مهر و موم کردن پاکت ریزنمره، از شما سوال خواهد نمود که آیا تمایل دارید خود واحد دانشگاهی پیگیر تاییدیه گرفتن از سازمان مرکزی باشد که این پروسه حدود یک ماه به طول خواهد کشید یا اینکه شخصاً پیگیری می‌نمایید.

در صورتی که شما، شخصاً قصد پیگیری داشته باشید، می‌بایست با اصل دانشنامه و پاکت مهر و موم شده شامل ریزنمره به تهران، امور فارغ التحصلان در معاونت دانشجویی سازمان مرکزی دانشگاه آزاد واقع در خیابان پاسداران، خیابان شهید منصور کاظمی، نبش امیرابراهیمی (گلستان هشتم) مراجعه نمایید.

در صورتی که معاونت دانشجویی خلوت باشد و مشکل خاصی پیش نیاید، جهت اخذ تایید، بیشتر از یک ساعت وقت شما گرفته نخواهد شد. تاییدیه بدین صورت است که به ریزنمرات شما، یک نامه رسمی از سازمان مرکزی که رسمی بودن ریزنمره شما را مشخص خواهد کرد، پیوست می‌گردد.

دریافت گواهی رتبه ممتازی از دانشگاه آزاد اسلامی

طبق قانون جدیدی که اخیراً تصویب شده است، واحدهای دانشگاهی اجازه مکاتبه با دارالترجمه‌ها، وزارت خانه‌ها (به خصوص وزارت امور خارجه)، سفارت‌ها، و کشورهای خارجی را نخواهند داشت. برای دریافت هرگونه گواهی از جمله گواهی شاگرد اولی، بعد از فارغ التحصیلی، می‌بایست به سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، معاونت امور بین الملل، مراجعه نمایید و از آنجا درخواست صدور گواهی رسمی را ارائه نمایید. روال کار بدین صورت است که بعد از درخواست شما، معاونت بین الملل، با واحد دانشگاهی محل تحصیل شما، مکاتبه می‌کند و در صورتی که گواهی شما قابل صدور باشد، خود معاونت وظیفه صدور و تحویل گواهی را به شما دارد نه واحد دانشگاهی محل تحصیل.

لازم به ذکر است که معاونت امور بین الملل دانشگاه در خیابان پاسداران، خیابان بوستان ۷، پلاک ۱۲ واقع شده است که برای تماس می‌توانید از شماره تلفن ۰۲۱-۲۲۵۶۵۱۴۹ استفاده نمایید. وب سایت معاونت <http://www.intl.iau.ir> می‌باشد.

لطفاً سوال‌های خود در مورد دریافت مدرک و ریزنمرات از دانشگاه آزاد را در [این موضوع](#) مطرح نمایید.

آزادسازی مدرک از وزارت بهداشت

در این قسمت نحوه آزاد سازی مدارک از وزارت بهداشت برای رشته‌های طرح دار توضیح داده می‌شود. این توضیحات مربوط به اواخر سال ۱۳۹۰ می‌باشد و از آنجایی که همواره احتمال دارد قوانین تغییر کند، در صورتی که در حال برنامه‌ریزی هستید حتماً با وزارت بهداشت جهت آگاهی از آخرین قوانین مربوط به نحوه آزاد سازی مدارک تماس بگیرید.

جهت آزاد سازی مدارک تحصیلی (دانشنامه و ریز نمرات قابل ترجمه) مدارک زیر مورد نیاز است:

الف) کارت معافیت سربازی یا پایان خدمت:

فارغ التحصیلان مذکر اگر این کارت را نداشته باشند به هیچ عنوان نمی‌توانند مدارک تحصیلی خود را با وثیقه آزاد نمایند. فارغ التحصیلان وزارت علوم می‌توانند با گذاشتن وثیقه نزد نظام وظیفه مدارک خود را آزاد نمایند، اما متأسفانه برای فارغ التحصیلان وزارت بهداشت چنین امکانی در حال حاضر وجود ندارد.

ب) گواهی پایان طرح

همانگونه که احتمالاً می‌دانید برخی از رشته‌های وزارت بهداشت مانند پزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و... دارای طرح می‌باشند. منظور از طرح آن است که فارغ التحصیلان این رشته‌ها می‌بایست بلافاصله بعد از فارغ التحصیلی خود را به اداره طرح دانشگاه علوم پزشکی محل اقامت خود جهت گذراندن دوره طرح معرفی نمایند. قابل ذکر است که دوره طرح برای رشته‌های کاردانی یک سال و بقیه رشته‌ها بسته به محل خدمت (مناطق محروم و غیره) تا دو سال متغیر می‌باشد. در دوره طرح فرد در یکی از مراکز تابعه علوم پزشکی مشغول به کار می‌شود و حقوق و مزایای خود را نیز دریافت می‌کند.

یکی از مدارک لازم برای آزاد سازی مدارک تحصیلی از وزارت بهداشت داشتن گواهی پایان طرح است. در صورتی که افراد قصد ادامه تحصیل در خارج یا استخدام در داخل را داشته باشند باید تمام طرح خود را گذرانده باشند، اما کسانی که تمایل به گذراندن طرح را ندارند می‌توانند با گذاشتن وثیقه ملکی مدارک خود را آزاد نمایند.

توجه: فارغ التحصیلان مرد که به سربازی می‌روند، درواقع سربازی آنها به نوعی طرح محسوب می‌شود و در نتیجه نیازی به گذراندن طرح ندارند. دقت شود که این قانون شامل کسانی می‌شود که سربازی را بعد از فارغ التحصیلی رفته باشند نه قبل از ورود به دانشگاه.

نکته: برخی از رشته‌ها دارای طرح اختیاری می‌باشند. فارغ التحصیلان این رشته‌ها نیازی به گذراندن طرح ندارند.

ج) گواهی پایان تعهدات خدمت تحصیل رایگان

دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی دولتی که از امکانات رایگان جهت تحصیل استفاده نموده‌اند، موقع ثبت نام متعهد و موظف شده‌اند که بعد از اتمام تحصیل خود در کشور به کار و خدمت در ازای حقوق مشغول شوند. به عبارتی آنها باید دو برابر مدت تحصیل خود در کشور به ازای دریافت حقوق و مزایا مطابق قانون کار به کار (استخدام دائم، پیمانی و...) مشغول شوند. اما از آنجایی که مثلاً یک لیسانس رادیولوژی علاوه بر دوره دو ساله طرح خود بایستی ۸ سال دیگر نیز در کشور مشغول بکار شود و باتوجه به طولانی بودن این دوره، وزارت بهداشت به این افراد اجازه می‌دهد که با گذاشتن وثیقه ملکی جهت تعهدات تحصیل رایگان، مدارک خود را آزاد کنند.

تبصره: کلیه افرادی که وثیقه می‌گذارند موظفند که بعد از اتمام تحصیل خود در خارج، خود را به وزارت بهداشت جهت انجام طرح و تعهدات معرفی نموده و بعد از اتمام آنها وثیقه خود را آزاد کنند. در غیراین صورت وثیقه آنها به اجرا گذاشته خواهد شد. البته این افراد می‌توانند با پرداخت هزینه معادل وثیقه خود را آزاد نمایند.

د) تسویه حساب با صندوق رفاه

از دیگر مدارک لازم برای آزادسازی مدارک تحصیلی گواهی تسویه حساب با صندوق رفاه می‌باشد. در صورتی که بدهی خود را قسطی کرده‌اید می‌توانید با پرداخت قسطهای معوقه خود گواهی نداشتن بدهی موقت خود کسب نمایید. اگر هم توانایی پرداخت تمام بدهی خود را دارید که کار شما ساده‌تر خواهد شد.

در رهن گذاشتن وثیقه

افرادی که می‌خواهند جهت طرح خود و تعهدات تحصیل رایگان خود وثیقه ملکی (بجای گذراندن طرح و پرداخت پول) بگذارند باید به ترتیب زیر اقدام نمایند:

۱. تهیه یک وثیقه ملکی (تجاری قبول نمی‌باشد) که دارای سند بوده و در رهن جای دیگر نباشد.
۲. مراجعه به معاونت آموزشی وزارت بهداشت در شهرک غرب طبقه ششم. در اینجا یک معرفی‌نامه به شما می‌دهند که با آن به اداره حقوقی دانشگاه علوم پزشکی نزدیک ملک مورد نظر مراجعه می‌کنید. اداره حقوقی یک نفر از کارشناسان خودش را به همراه شما جهت قیمت گذاری ملک می‌فرستد. پرداخت دستمزد کارشناس و هزینه رفت و آمد ایشان به عهده شماست.
- نکته مهم: ارزش ملک شما باید بیشتر از مبلغ وثیقه باشد. مثلاً اگر شما باید ۲۰ میلیون تومان وثیقه بگذارید ارزش ملک شما باید حداقل حدود ۴۰ میلیون تومان باشد. ضمناً حتماً از کارشناس بخواهید که کروکی محل را پشت برگه مربوط به گزارش رسم نماید، چون گزارش بدون کروکی قابل قبول نیست.
۳. با برگه گزارش به اداره حقوقی دانشگاه مربوطه مراجعه کنید. دانشگاه نماینده خودش را به همراه شما می‌فرستد که به یک دفتر ثبت اسناد بروید و سند را در رهن وزارت بهداشت بگذارید. دقت کنید که لازم است صاحب سند همراه با کارت ملی و شناسنامه به همراه شما و کارشناس مربوطه در دفتر ثبت اسناد حضور یابند. هزینه دفتر ثبت اسناد رسمی به عهده شماست. سپس دوباره باید به اداره حقوقی دانشگاه بروید و یک معرفی‌نامه برای وزارت بهداشت دریافت کنید.
۴. پس از مراجعه مجدد به وزارت بهداشت یک سری فرم دیگر پر می‌کنید و وزارت بهداشت یک نامه به دانشگاهی که در آن درس خوانده‌اید می‌فرستد که آزاد سازی مدارک شما بلامانع است.

نکته: اگر چند مقطعی بوده‌اید مثلاً کاردانی، کارشناسی، ارشد و... حتماً باید اول مدرک یا دانشنامه مقطع قبلی خود را آزاد کنید و بعد این دانشنامه را به دانشگاه بعدی ببرید تا دانشنامه مقطع بعدی صادر شود.

معمولاً صدور ریز نمرات واصل دانشنامه شما حدود یک ماه به طول می‌انجامد. اگر عجله دارید باید با دانشگاه صحبت کنید تا کار شما را سریع‌تر انجام دهند.

نکته مهم: از آنجایی که مراحل آزاد سازی مدرک پیچ و خم‌های اداری زیادی دارد، هرگز این کار را به مراحل آخر معوق ننمایید.

آدرس وزارت بهداشت

تهران، میدان صنعت، خیابان سیمای ایران، ساختمان وزارت بهداشت، طبقه ششم، شماره تماس: ۰۲۱۸۱۴۵۲۳۶۷ و ۰۲۱۸۲۴۵۲۳۶۷

برای اطلاعات بیشتر و سوال‌های خود در مورد آزاد سازی مدرک از وزارت بهداشت به [این موضوع](#) مراجعه نمایید.

ترجمه دانشنامه و ریزنمرات

برای ترجمه مدارک بعد از آزادسازی مدارک مطابق آنچه در بالا گفته شد، به دارالترجمه مراجعه کنید و مدارک را به آنها تحویل دهید. اگر درلیست مدارک دانشگاه شما ذکر شده که ترجمه حتماً باید حاوی مهردادگستری و وزارت امور خارجه باشد، از دارالترجمه بخواهید که این دو مهر را هم برای شما بگیرد، درغیراین صورت مهر خود دارالترجمه رسمی و کافیست.

برای اطلاعات بیشتر در مورد ترجمه ریزنمرات و دانشنامه، به [این موضوع](#) مراجعه کنید.

مدرک موقت که بعد از فارغ التحصیلی به شما می‌دهند، همچنین ریز نمرات بدون مهر و امضای دانشگاه قابل ترجمه رسمی نیست، اما در صورتی که برای درخواست پذیرش از یک دانشگاه، به اصل مدارکتان دسترسی ندارید، می‌توانید با هماهنگی با دانشگاه مقصد، و در صورت قبولی آنها، ترجمه غیررسمی ریز نمرات‌تان را برای آنها بفرستید و در صورت قبولی در آن دانشگاه، اصل مدارک را بعداً ببرید. همچنین بعضی از دانشگاه‌ها، ریز نمرات انگلیسی برای اپلای به شما تحویل می‌دهند.

برای اطلاعات بیشتر در مورد ترجمه غیررسمی، به [این موضوع](#) مراجعه کنید.

فرم درخواست پذیرش - Application form

بطور کلی یکی از اصلی ترین مراحل اقدام برای گرفتن پذیرش، پر کردن فرم های فراهم شده توسط دانشگاه ها است که اطلاعات کلی و مورد نیاز فرد متقاضی را جمع آوری می کند. اکثر قریب به یقین دانشگاه ها نیازمند به ثبت اطلاعات متقاضی از طریق این فرم ها هستند.

انواع application forms

اکثر این فرم ها بصورت آنلاین و در موارد کمی بصورت کاغذی (hard copy) وجود دارند. نوع فرم ها به دانشگاه مقصد بستگی دارد.

در فرم آنلاین معمولاً متقاضی بعد از ساختن پروفایلی مخصوص به خود، اطلاعات خواسته شده را بصورت آنلاین وارد کرده و در پایان فرم را تایید می کند. امکان ذخیره اطلاعات وارد شده نیز معمولاً فراهم شده تا دانشجو بتواند اطلاعات را با دقت وارد کند. پس از تایید نهایی و ارسال اطلاعات معمولاً امکان ویرایش فرم وجود ندارد، اما قبل از ارسال نهایی معمولاً می توانید به دفعات اطلاعات وارد شده را ویرایش کنید.

بعضی دانشگاه ها از فرم های کاغذی به جای فرم های آنلاین استفاده می کنند. در این موارد داوطلب فرم مخصوص که در سایت دانشگاه آورده شده را پرینت کرده و اطلاعات آن را پر کرده و امضا می کند و همراه سایر مدارک برای دانشگاه پست می کند.

اطلاعات موجود در application forms

اطلاعات خواسته شده در این فرم ها بسته به دانشگاه و دپارتمان بسیار متغیر است، اما بطور کلی معمولاً اطلاعات زیر از داوطلب درخواست می شود:

نام - نام خانوادگی - تاریخ تولد - محل اقامت - مقطع تحصیلی مورد نظر - رشته مورد نظر - مقطع تحصیلی گذرانده شده - رشته گذرانده شده - تاریخ دریافت مدرک تحصیلی - نمره (ها)ی زبان - آدرس محل سکونت - آدرس پستی - پست الکترونیکی - سوابق کاری - سوابق مجرمانه و غیره

در بعضی موارد، دانشگاه درخواست می‌کند که رزومه و Statement of Purpose را نیز در این قسمت وارد کنید. این مورد می‌تواند بصورت آپلود فایل جداگانه و یا نوشتن متن مورد نظر در محلی مشخص باشد که در بعضی موارد حداکثر تعداد لغات مجاز قابل استفاده در متن نیز ذکر می‌گردد.

معمولا در application form ها قسمتی برای توصیه‌نامه‌ها (recommendation) اختصاص داده خواهد شد. در این حالت متقاضی باید به تعداد مورد نیاز (معمولا ۲ یا ۳ نفر) از استادان خود را به عنوان recommender معرفی نماید. این مرحله در فرم‌های آنلاین معمولا بصورت نوشتن ایمیل recommender توسط متقاضی در فیلد مخصوص انجام می‌گیرد. پس از وارد کردن ایمیل، معمولا لینکی حاوی اطلاعات درخواستی برای recommend کردن دانشجو به فرد recommender فرستاده می‌شود. در بسیاری از مواقع دانشجو می‌تواند با انتخاب گزینه‌ای در application form درخواست کند که متن توصیه‌نامه ارسالی توسط استاد خود را ببیند. بصورت کلی پیشنهاد می‌گردد این گزینه را انتخاب نکنید تا اصل محرمانه بودن توصیه‌نامه رعایت گردد.

همچنین در مواردی (بیشتر در کشور آمریکا) ممکن است نوع ویزای درخواستی توسط دانشجو نیز پرسیده شود. در حالت معمول برای دانشجویی که برای یک مقطع تحصیلی به کشور آمریکا می‌رود، ویزای دانشجویی و از نوع F-1 خواهد بود. ویزای دانشجویی در دسته ویزاهای موقت (temporary) قرار می‌گیرد.

موارد داوطلبانه (optional)

در بعضی از فرم‌ها اطلاعاتی از داوطلب درخواست می‌گردد که جواب به آنها الزامی نیست. این اطلاعات معمولا شامل جنسیت، نژاد و مذهب می‌شوند. این موارد در روند پذیرش تاثیری نداشته و تنها برای گرفتن آمار کلی بکار می‌رود.

- در صورت پر کردن قسمت نژاد، نژاد مربوط به ایرانیان white خواهد بود.

نهایی کردن فرم و پرداخت وجه

پس از پر کردن فرم‌های آنلاین معمولا از شما درخواست می‌شود که هزینه بررسی این مدارک (شناخته شده به نام application fee) را بپردازید. در این قسمت معمولا باید با استفاده از کارت‌های الکترونیکی debit یا credit و یا چک‌های مربوط به بانک‌های خارجی این هزینه را پرداخت کرد.

در مواردی در صورتیکه application form بصورت کاغذی باشد و دانشگاه خواهان گرفتن application fee باشد، معمولا قسمتی برای این منظور اختصاص داده می‌شود که دانشجو شماره کارت (و دیگر اطلاعات مورد نیاز) را در

قسمت مورد نظر بنویسد. پس از دریافت مدارک شما توسط دانشگاه، مبلغ مورد نظر از کارت شما کسر خواهد شد. در مورد تهیه کارت اعتباری و پرداخت آنلاین در بخش‌های بعدی به تفصیل بحث خواهد شد.

سوالات خود در مورد پرداخت application fee را می‌توانید در [اینجا](#) مطرح کنید.

نمونه ای از اطلاعات موجود در application forms و معانی آنها

College attend to date: تاریخ رسمی اتمام آخرین ترم تحصیلی (بر اساس کارنامه)

College attend from date: تاریخ رسمی شروع تحصیل (بر اساس کارنامه)

College degree date: تاریخ فارغ‌التحصیلی که در دانشنامه ذکر شده

Expected degree date: تاریخ احتمالی فارغ‌التحصیلی (این گزینه به دانشجویانی اختصاص دارد که تحصیلات خود را به اتمام نرسانده‌اند یا کسانی که به هر دلیلی دریافت مدرک آنها از طرف آموزش، کمیسیون و ... تعلیق شده یا به تعویق افتاده است)

در صورتی که در مورد قسمت خاصی از فرم اطلاعاتی کافی ندارید می‌توانید در [این لینک](#) سوال خود را بپرسید.

تغییرات در فرم آنلاین پس از تایید نهایی

در مواردی دانشجویان پس از ارسال نهایی فرم و پرداخت وجه متوجه اشکالاتی جزئی در application form شده‌اند. برای رفع این موارد پیشنهاد می‌شود که از پر کردن دوباره فرم پرهیز کنید، اینکار می‌تواند مشکلاتی در پرونده شما ایجاد کند.

برای رفع این مشکلات پیشنهاد می‌شود که ابتدا با ایمیل (معمولاً با admission office ، international office ، و یا graduate coordinator دانشگاه) ارتباط برقرار کنید. در صورتی که پاسخی دریافت نکردید با شماره تلفن‌های موجود ارتباط برقرار کنید تا مشکل رفع گردد.

سوالات خود در این زمینه را می‌توانید [اینجا](#) پیگیری کنید.

پرداخت آنلاین با کارت اعتباری

بسیاری از دانشگاه‌هایی که شما برای آنها اپلای می‌کنید به خصوص دانشگاه‌های آمریکا و کانادا از شما می‌خواهند تا مبلغی را به عنوان هزینه اپلای (Application Fee) پرداخت کنید. مقدار این مبلغ برای دانشگاه‌های مختلف متفاوت بوده و در سال‌های مختلف ممکن است تغییر کند. البته این در مورد تمام دانشگاه‌ها صدق نمی‌کند و دانشگاه‌هایی هم هستند که هزینه ای برای اپلای نمی‌گیرند. در مورد این مسئله بهتر است که سایت دانشگاه را چک کنید.

برای پرداخت این پول به صورت آنلاین نیاز به کارت اعتباری دارید. کارت‌های مورد قبول می‌توانند ویزا کارت‌های مجازی (قابل شارژ و یا غیرقابل شارژ)، مستر کارت‌های فیزیکی، و کارت‌های هدیه (Gift Card) باشند. برای پرداخت هزینه دانشگاه معمولاً بعد از آن که application را submit کردید باید پرداخت را انجام دهید. برای پرداخت به اطلاعات کارت از قبیل نامی که کارت برای آن صادر شده است، تاریخ انقضای کارت، شماره CVV2، و billing address نیاز دارید. بنابراین دقت نمایید که کارت را از هر طریقی که تهیه می‌کنید حتماً باید این اطلاعات را داشته باشید.

تهیه کارت اعتباری

تهیه کارت‌های اعتباری بین‌المللی در ایران از روش‌های زیر ممکن است:

تهیه کارت از طریق بانک‌های ایران

برخی بانک‌های ایرانی در سال‌های اخیر کارت‌های اعتباری صادر می‌کنند. البته محل اصلی صدور این کارت‌ها کشورهایی مثل آذربایجان است. برای دریافت کارت از بانک‌ها معمولاً شرایط خاصی وجود دارد. مثلاً داشتن حساب در آن بانک و یا یک مقدار اعتبار اولیه تقریباً زیاد مانند ۱۰۰۰ یورو. البته با توجه به تحریم‌هایی که وجود دارد ممکن است صدور این کارت‌ها از سوی بانک‌های ایرانی با مشکلاتی مواجه شود. بنابراین برای اطلاع از نحوه صدور این کارت‌ها بهترین کار پرس و جو از خود بانک است.

برای اطلاعات بیشتر به موضوع [کارت اعتباری بانک‌های ایران](#) مراجعه کنید.

تهیه کارت از طریق اقوام، دوستان و آشنایان

یکی دیگر از راه‌های تهیه این کارت‌ها از طریق اقوام، دوستان و آشنایانی هست که در خارج از کشور زندگی می‌کنند. شما می‌توانید از آنها بخواهید تا در صورت تمایل مشخصات کارت اعتباریشان را به شما بدهند تا بتوانید پرداخت را

انجام دهید، و یا اینکه از آنها بخواهید تا کارتی به اسم شما در خارج از کشور تهیه کنند. در صورتی که این افراد از خانواده شما باشند و اطمینان داشته باشید که این کار را به درستی انجام می‌دهند می‌توانید از آنها بخواهید تا خودشان پرداخت را برای شما در سایت دانشگاه (از طریق اکانت شما) انجام دهند.

تهیه کارت از طریق شرکت‌های خصوصی

به غیر از بانک‌های ایرانی شرکت‌هایی هم در ایران هستند که برای شما کارت اعتباری صادر می‌کنند. نکته مهم در مورد این شرکت‌ها این است که باید سعی کنید تا حد امکان شرکت‌هایی را پیدا کنید که قبلاً افراد زیادی از آنها کارت گرفته‌اند و قابل اطمینان هستند. بسیاری افراد هستند که از شرایط موجود سوء استفاده می‌کنند و بسیاری از متقاضیان تحصیل در خارج از کشور پول‌هایشان را به این صورت از دست داده‌اند. در مورد این شرکت‌ها باید علاوه بر شهرتشان به این مساله هم توجه کنید که شرکت حتماً دفتری در ایران داشته باشد. جایی که شما بتوانید به آن مراجعه کنید. پس اعتماد به شرکتی که تنها یک سایت اینترنتی، یک شماره موبایل و یک شماره حساب بانکی ارائه می‌دهد منطقی نیست.

برای اطلاع بیشتر در این زمینه به موضوع [شرکت‌های فروشنده کارت‌های اعتباری](#) مراجعه کنید.

پرداخت غیر مستقیم

یکی از راه‌هایی که می‌توانید به وسیله آن application fee دانشگاه را پرداخت کنید استفاده از پرداخت غیرمستقیم است. شرکت‌هایی که برای شما کارت اعتباری صادر می‌کنند این کار را هم برای شما انجام می‌دهند. بدین صورت که شما مشخصات حساب کاربری (account) خود را به این شرکت‌ها می‌دهید و بعد از واریز معادل ریالی پول به حساب این شرکت‌ها، آنها پرداخت را بوسیله کارت‌هایی که دارند در سایت دانشگاه برای شما انجام می‌دهند. پرداخت به این صورت ارزان‌تر خواهد بود و دردسرهایی مانند قبول نشدن (decline) کارت را نخواهید داشت. البته بعضی‌ها عقیده دارند که این راه امنیت ندارد و دادن مشخصات حساب کاربری به این شرکت‌ها درست نیست. در عین حال خیلی‌ها هم با این روش پرداخت را انجام داده‌اند و مشکلی برای آنها پیش نیامده است.

پست مدارک

بعد از تکمیل مدارک خواسته شده هر دانشگاه، باید آنها را به وسیله پست به مقصد دانشگاه بفرستید. مدارک باید قبل از زمان تعیین شده برای دانشگاه (Deadline) فرستاده شوند.

برای پست کردن مدارک تان، می‌توانید از پست‌های بین‌المللی و یا از پست ملی ایران استفاده کنید. از میان پست‌های بین‌المللی، شرکت‌های مختلفی در ایران این کار را برای شما انجام می‌دهند. از بین همه شرکت‌ها، سه شرکت پستی که در زیر معرفی شده‌اند، معروف‌تر هستند.

زمان رسیدن مدارک شما به نوع پست و کشور مقصد بستگی دارد. گاهی دلایلی مثل تعطیلات و تغییرات آب و هوا نیز در زمان رسیدن بسته دخالت دارند. لذا در هنگام زمان‌بندی برای ارسال مدارک به این موارد هم توجه کنید.

برای اطلاعات بیشتر در مورد دیر رسیدن مدارک از [اینجا](#) استفاده کنید. بعضی از دانشگاه‌ها، برای ثبت نام اولیه، نیازی به پست مدارک ندارند، برای اطلاعات در مورد این دانشگاه‌ها از [اینجا](#) استفاده کنید.

پست ایران

برای اینکه مدارک خود را با پست ایران به دانشگاه مقصد بفرستید، ابتدا آدرس گیرنده و فرستنده را روی کاغذی تایپ کنید و کپی پشت و روی کارت ملی خود را نیز همراه داشته باشید.

مدت زمان رسیدن بسته‌ها از ایران به کشورهای دیگر، به نوع پست بستگی دارد و حدود یک تا سه هفته طول می‌کشد. همچنین می‌توانید بسته خود را از طریق اینترنت رهگیری کنید. بهترین ویژگی‌های پست ایران در دسترس بودن آن در تمام شهرها و ارزانتر بودن آن نسبت به پست‌های خارجی است.

برای اطلاعات بیشتر در مورد ارسال مدارک با پست ایران به [اینجا](#) مراجعه کنید.

پست TNT

یکی از شرکت‌های پست بین‌المللی که می‌توانید مدارک تان را با آن پست کنید، شرکت TNT است که در شهرهای مختلف ایران نمایندگی دارد. این شرکت دو نوع پست دارد: پست معمولی و پست سریع.

در پست معمولی بسته‌ها چهار الی پنج روزه به مقصد می‌رسند و در پست سریع دو روزه. در صورت ارسال مدارک با این پست امکان رهگیری اینترنتی کامل بسته خود و حتی اطلاعاتی راجع به تحویل گیرنده بسته را دارید.

برای اطلاعات بیشتر در مورد پست TNT به [اینجا](#) مراجعه کنید.

پست DHL

یکی از معروفترین شرکتهای پست خارجی، شرکت پست DHL است که برای ارسال مدارک‌تان به دانشگاه مقصد می‌توانید از آن استفاده کنید. این شرکت در تهران و بعضی از شهرهای ایران شعبه دارد. در شهرستان‌ها می‌توانید بسته را از طریق پست برای نمایندگی DHL به تهران بفرستید. این شرکت بسته‌ها را سه تا پنج روزه به مقصد می‌رساند. همچنین امکان رهگیری اینترنتی بسته وجود دارد.

برای اطلاعات بیشتر در مورد شرکت DHL به [اینجا](#) مراجعه کنید.

پست ARAMEX

یکی دیگر از پست‌هایی که در ایران می‌توانید از طریق آن بسته را ارسال کنید، پست ARAMEX است که در تهران و بعضی از شهرهای ایران شعبه دارد. پست آرامکس سه تا پنج روزه بسته را به مقصد می‌رساند و در صورت نرسیدن و یا اتفاقاتی که برای بسته شما ممکن است بیفتد، خسارت آن را پرداخت می‌کند. امکان رهگیری اینترنتی برای بسته وجود دارد. بعضی از شعبه‌های آرامکس این امکان را دارند که با تماس تلفنی، بسته را از شما در محل تحویل می‌گیرند و نیازی به مراجعه حضوری نیست.

برای اطلاعات بیشتر در مورد پست آرامکس به [اینجا](#) مراجعه کنید.

گذرنامه و خروج از کشور

پس از طی مراحل مختلف و دریافت پذیرش، نوبت به خروج از کشور می‌رسد. برای خروج از کشور نیاز به گذرنامه خواهید داشت. برای درخواست صدور گذرنامه باید به همراه مدارک زیر به یکی از دفاتر پلیس +۱۰ مراجعه کنید:

- تهیه فرم و پوشه گذرنامه از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و یا مراکز پستی
- پرداخت فیش‌های بانکی مطابق جدول ذیل:

ردیف	مبلغ پرداختی	بانک	شماره حساب	صاحب حساب
۱	۳۰,۰۰۰ ریال	ملی	۷۶۳ در تهران در شهرستانها به شماره حساب شهرداری استان	شهرداری
۲	۶۰۰,۰۰۰ ریال	ملی	۲۱۷۱۱۵۱۳۰۱۰۰۷ در تهران بزرگ در شهرستانها به شماره حساب اداره گذرنامه استان	اداره گذرنامه
۳	۱۲۰,۰۰۰ ریال	-	-	دفتر پلیس +۱۰

- اصل و کپی شناسنامه و کارت ملی
- سه قطعه عکس ۴×۶ جدید و رنگی با زمینه سفید
- ارائه اصل و کپی کارت پایان خدمت یا معافیت
- اجازه محضری برای بانوان متأهل از سوی همسر

در صورت وجود سوال در زمینه صدور گذرنامه، یا مدارک مورد نیاز، می‌توانید سوال‌های خود را در [این تاپیک](#) مطرح کنید.

در صورت نداشتن کارت معافیت ([پزشکی](#) / [کفالت](#)) یا پایان خدمت، برای خروج از کشور و استفاده از [معافیت تحصیلی](#)، به یکی از موارد زیر نیاز خواهید داشت:

- ۱- نامه پذیرش از دانشگاه مقصد که ابتدا به تأیید وزارت علوم و سپس تأیید نظام وظیفه رسیده باشد.
 - ۲- گواهی اشتغال به تحصیل در دانشگاه‌های داخل (برای خروج موقت از قبیل شرکت در امتحان، مصاحبه برای ویزا و ...)
- جهت دریافت گذرنامه از طریق ارائه نامه پذیرش در دانشگاه مقصد باید مراحل زیر را طی کرد:

- ۱- ارائه نامه پذیرش به وزارت علوم جهت تأیید و ممهور نمودن
- ۲- مراجعه به حوزه نظام وظیفه استان و دریافت معرفی نامه نظام وظیفه به بانک برای ضمانت نامه
- ۳- مراجعه به شعبه بانک مورد نظر و اخذ ضمانت نامه
- ۴- مراجعه به حوزه نظام وظیفه همراه با ضمانت نامه بانکی
- ۵- مراجعه به پلیس ۱۰+ و درخواست صدور گذرنامه

لازم به ذکر است که شما حتی در دوران سربازی نیز قادر خواهید بود، از طریق روش فوق، از کشور خارج شوید.

در صورت وجود مشکل یا سوال در زمینه خروج مشمولان، می‌توانید به [این تاپیک](#) مراجعه نمایید. برای بیان سوالات خود در مورد خروج از کشور حین سربازی می‌توانید به [این تاپیک](#) مراجعه نمایید.

گواهی خروج موقت

جهت دریافت گواهی موقت خروج در حین تحصیل باید مراحل زیر را طی کرد:

- ۱- نامه اشتغال به تحصیل (با ذکر بازه زمانی خروج مشمول)
- ۲- مراجعه به حوزه نظام وظیفه استان و دریافت معرفی نامه نظام وظیفه به بانک برای ضمانت نامه

۳- مراجعه به شعبه بانک مورد نظر و اخذ ضمانت نامه

۴- مراجعه به حوزه نظام وظیفه همراه با ضمانت نامه بانکی

۵- مراجعه به پلیس ۱۰+ و درخواست صدور گذرنامه

لازم به ذکر است که مبلغ وثیقه مورد نیاز برای خروج از کشور، با توجه به کشور مقصد و هدف از سفر به صورت زیر متغییر خواهد بود:

- سفرهای علمی: ۵ میلیون تومان
- سفرهای غیر علمی: ۱۵ میلیون تومان
- سفرهای نیمه علمی: ۸ میلیون تومان
- سفرهای مطالعاتی: ۵ میلیون تومان
- سفرهای زیارتی عراق و عربستان: ۵۰۰ هزار تومان وجه نقد بعلاوه تعهد نامه محضری ضامن
- سفر به سوریه: ۱۵ میلیون تومان
- دوره های مشترک: ۱۵ میلیون تومان

برای آگاهی از شرایط و مراحل تودیع وثیقه به [این تاپیک](#) مراجعه نمایید. در صورت وجود مشکل یا سوال در زمینه خروج مشمولان، می توانید به [این تاپیک](#) مراجعه نمایید.

ضمائم

AcademiaCafe.com

ضمیمه ۱. پذیرش دکتری از دانشگاه‌های بریتانیایی

در دانشگاه‌هایی که سیستم آموزشی بریتانیایی دارند (انگلستان، اسکاتلند، ایرلند، ولز، استرالیا، نیوزلند، ...)، دکتری پژوهش محور بوده و در طول سه سال تحصیل، دانشجو می‌بایست روی یک پروژه مشخص، از همان ابتدا تحقیقات خود را آغاز کرده، بعد از سه سال با موفقیت به اتمام برساند.

دوره دکتری در این دانشگاه با عناوین PhD، Mphil leading to the PhD و Dphil تعریف شده‌اند. تفاوتی که PhD با Mphil leading to the PhD با دو مدرک دیگری دارد، اینست که در این نوع پذیرش، دانشجو می‌بایست به صورت یک دانشجوی Mphil (کارشناسی ارشد پژوهش محور) روی موضوع تحقیقاتی مورد نظر کار کرده و بعد از یک سال تا یک سال و نیم تحقیق، در صورتی که صلاحیت لازم را کسب نموده باشد، وارد تحقیقات مربوط به مقطع دکتری می‌شود.

شهریه تحصیل در مقطع دکتری در دانشگاه‌های بریتانیایی به دو نوع دانشجویان اروپایی/بریتانیایی (UK/EURO) و دانشجویان بین المللی تقسیم می‌شود. متأسفانه شهریه دانشجویان بین المللی بسیار سنگین خواهد بود. به دلیل همین شهریه سنگین دانشجویان خارجی، دریافت پذیرش در مقطع دکتری از دانشگاه‌های بریتانیا ساده بوده و دانشگاه‌ها به راحتی برای جلب سرمایه خارجی به دانشجویان غیر اروپایی (Overseas) پذیرش می‌دهند. با این وجود دانشگاه‌های تاپ بریتانیا از جمله Oxford، Imperial College، Cambridge پروسه ارزیابی و پذیرش سختگیرانه‌تری دارند و جهت گرفتن پذیرش از این دانشگاه‌ها، نیاز به رزومه‌های قوی می‌باشد. بدیهی است که با توجه به بالابودن شهریه تحصیلی و هزینه زندگی در بریتانیا، دریافت بورس‌های کامل (پرداخت شهریه، هزینه زندگی) از دانشگاه‌ها پروسه بسیار دشواری بوده و اندک دانشجویان خارجی، آن هم با رزومه‌های چشمگیر و فوق‌العاده، موفق به دریافت بورس‌های کامل تحقیقاتی خواهند شد.

داوطلبان پذیرش مقطع دکتری در طول سال تحصیلی می‌توانند با برقراری ارتباط با اساتید مورد نظر و جلب نظر مساعد آنها پیرامون تحصیل دکتری زیر نظر آنها، و پس از تعیین عنوان و موضوع تحقیق و همچنین تهیه پیشنهاد تحقیق (پروپوزال) درخواست خود را در هر زمانی از سال برای دریافت پذیرش ارسال نمایند. اما لازم به ذکر است که اکثر دانشگاه‌ها در بریتانیا یکی دو بار در سال مهلت زمانی ارسال مدارک مورد نیاز بورس تعریف کرده‌اند. در اغلب این دانشگاه‌ها پروسه درخواست پذیرش به صورت اینترنتی بوده و تمام مدارک مورد نیاز باید در وبسایت پذیرش آپلود شوند و جهت اخذ پذیرش اولیه نیازی به ارسال پستی مدارک نمی‌باشد. معمولاً در فرم‌های آنلاین پذیرش و بورسیه، می‌بایست رشته مورد نظر، موضوع تحقیق پیشنهادی و اساتید راهنمای پیشنهادی مشخص شده و در ادامه

پیشنهاد تحقیق، نمره زبان، دانشنامه‌ها و ریزنمرات تحصیلی می‌بایست ضمیمه شوند. به غیر از دانشگاه‌های Oxford و Cambridge، اکثر دانشگاه‌های دیگر بریتانیایی هزینه درخواست پذیرش (Application Fee) نیاز ندارند.

بعد از آنکه درخواست پذیرش (Application) متقاضی کامل شود، مدارک به دپارتمان مورد نظر ارسال شده و از آنجا نیز به هر کدام از اساتید پیشنهادی، یک نسخه فرستاده خواهد شد. به محض اینکه هر یک از اساتید، پذیرش متقاضی را قبول نماید، پذیرش اولیه از طریق مسئول تحصیلات تکمیلی دانشکده اطلاع‌رسانی خواهد شد. ملاک پذیرش برحسب اولویت انتخاب اساتید در فرم درخواست پذیرش خواهد بود. لذا تماس قبلی با اساتید، کمک فراوانی در تسریع، سهولت و موفقیت پروسه پذیرش می‌نماید، اما ضروری نیست.

همانطور که در بالا نیز اشاره شد، از آنجایی که شهریه دکتری در بریتانیا مبلغ زیادی را در بر می‌گیرد و برای دانشگاه‌ها جنبه سودآوری نیز به همراه خواهد داشت، از اهدا بورس کامل به دانشجویان غیراروپایی در اغلب موارد خودداری می‌نمایند، مگر دانشجویان نخبه با رزومه‌های بسیار قوی. البته در بعضی شرایط ممکن است برای دانشجویان قوی تسهیلات خاصی فراهم شود که شهریه آنها از شهریه دانشجوی غیراروپایی به شهریه اروپایی/بریتانیایی کاهش یافته و یا دانشجوی غیراروپایی بتواند تفاوت بین شهریه بریتانیایی/اروپایی با شهریه غیراروپایی را بپردازد.

راه دوم در دریافت بورس‌های تحقیقاتی، تماس با گروه‌های پژوهشی در داخل دانشگاه‌ها می‌باشد که از منابعی در خارج از دانشگاه بودجه قابل توجهی برای تحقیقات و پژوهش‌های خود دریافت می‌نمایند و با این شرایط می‌توانند شهریه و یا هزینه زندگی دانشجویان خارجی را نیز متقبل شوند.

راه دیگر برای دریافت بورس از دانشگاه‌های بریتانیایی، ارسال درخواست پذیرش برای موقعیت‌های خالی دکتری که در طول سال در هر زمانی تحت عنوان PhD Studentships در وبسایت دپارتمان‌ها، دانشکده‌ها، دانشگاه‌ها و دیتابیس‌های موقعیت خالی آگهی می‌شوند، است. در اغلب موارد این موقعیت‌های دکتری، همراه با بورس کامل برای دانشجویان با پرداخت شهریه بریتانیایی/اروپایی و هزینه زندگی دانشجویان می‌باشند. اما برای متقاضیانی که توانایی پرداخت تفاوت هزینه شهریه یک دانشجوی غیراروپایی و یک دانشجوی اروپایی را دارا می‌باشند، این پوزیشن‌ها، موقعیت‌های مناسبی محسوب می‌شوند، بدین صورت که این پوزیشن‌ها هزینه زندگی را کامل پرداخت نموده همچنین شهریه یک دانشجوی انگلیسی/اروپایی را پوشش می‌دهند. بنابراین دانشجویان خارجی که صلاحیت لازم برای پذیرفته شدن در این موقعیت‌ها را دارا باشند، با هماهنگی استاد و دانشگاه مورد نظر، می‌توانند با پرداخت تفاوت شهریه خارجی‌ها و اروپایی‌ها، ضمن دریافت بورس هزینه زندگی در این موقعیت‌ها پذیرفته شوند.

وبسایت مناسب برای اطلاع یافتن از این موقعیت‌های خالی دکتری در دانشگاه‌های بریتانیایی و کشورهای مشترک المنافع [FindAPhD](#) می‌باشد. با انتخاب گزینه دانشجوی غیراروپایی در منوی جستجوی موقعیت‌های خالی در این

سایت، تمام موقعیت‌های خالی دکتری که بورسیه کامل برای دانشجویان غیراروپایی فراهم می‌نمایند، نمایش داده خواهد شد.

برای ادامه بحث پیرامون دانشگاه‌های بریتانیا، مطرح نمودن سوالات و بهره‌مندی از راهنمایی‌های مشاوران، می‌توانید به [فروم آکادمیک‌اکافه](#) و [انجمن کشور انگلستان](#) مراجعه فرمایید.

تهیه پیشنهاد تحقیق (Research Proposal)

همان طور که اشاره شد، دوره‌های دکتری در دانشگاه‌هایی با سیستم آموزشی بریتانیایی، مانند انگلستان، اسکاتلند، ایرلند، ولز، استرالیا، نیوزلند و ... پژوهش محور بوده و یکی از اصلی ترین مدارک مورد نیاز جهت گرفتن پذیرش در این مقطع تهیه پیشنهاد تحقیق یا Research Proposal می‌باشد. متقاضیان می‌بایست با هماهنگی و مکاتبه با استاد راهنمای مورد نظر یک پیشنهاد تحقیق مناسب آماده کرده و همراه سایر مدارک جهت دریافت پذیرش ارسال کنند.

گام اول در تهیه پروپوزال پیشنهاد تحقیق، انتخاب موضوع تحقیق و عنوان پروژه است. راهکارها، روش‌ها و الگوریتم‌هایی برای موضوع تحقیق می‌بایست در نظر گرفته شوند که تاکنون ارائه نشده و یا بهبود یافته روش‌های ارائه شده قبلی باشند. معمولاً استادها، موضوع تحقیق را برای متقاضی مشخص کرده، اما نوشتن پیشنهاد تحقیق را به عهده خود متقاضی می‌سپارند و پس از آماده‌سازی، ویرایش نهایی را استاد انجام خواهد داد. البته مواردی نیز مشاهده شده که استاد پیشنهاد تحقیق از قبل آماده شده‌ای را در اختیار دانشجو قرار دهد و دیگر نیازی به نوشتن پیشنهاد تحقیق جدیدی نباشد.

یک پیشنهاد تحقیق مناسب برای دریافت بورس و پذیرش، در عین خلاصه بودن، می‌بایست موضوع نوینی در تحقیق را دربرگیرد و اهداف و دستاوردهای ارائه پروژه تحقیقاتی پیشنهادی را به طور دقیق بیان نماید.

یک پیشنهاد تحقیق می‌تواند شامل قسمت‌های زیر باشد:

۱- مقدمه: شامل بیان پیش‌زمینه موضوع Background و مروری خلاصه وار بر کارهای انجام شده در زمینه تحقیق مورد نظر می‌باشد. این قسمت در آشنایی خواننده با موضوع مورد نظر نقش کلیدی ایفا خواهد نمود.

۲- اهداف و دستاوردهای پروژه: Aims/Goals تمام اهدافی که از انجام پروژه مورد نظر، انتظار دارید، باید در این بخش لیست شوند و برای هر کدام توضیح دهید.

دو نمونه از جملات کلیدی در این بخش:

The aim of this research is to derive -----

The research will focus on -----

۳- روش و متد: Approach/Methods روش، متد و یا الگوریتمی که برای رسیدن به اهداف پروژه تحقیقاتی در نظر گرفته‌اید به صورت کامل و دقیق باید در این بخش توضیح داده شوند. خواننده باید متقاعد شود که روش در نظر گرفته شده، بهترین و مناسب ترین روشی است که برای به نتیجه رساندن اهداف پروژه نیاز می‌باشد. همچنین در صورتی که نیاز به جمع آوری داده‌ها و یا اطلاعات خاصی برای انجام پروژه است، در این بخش معرفی شود.

در نمونه زیر، قسمتی از بخش روش و متد از یک پیشنهاد تحقیق آورده شده است.

We will follow a modular approach towards achieving the aims of this proposal.

1. Adapt and extend existing...
2. Improve...
3. Develop the...
4. Evaluate the...

۴- زمانبندی انجام پروژه: از آنجایی که پروژه تحقیقاتی دکتری در دانشگاه‌های پژوهش محور، می‌بایست در طول سه سال انجام شود، بنابراین بهتر خواهد بود، داوطلب برنامه‌ریزی دقیقی برای انجام پروژه در نظر گرفته باشد. برای این قسمت کافیت، فازهای مختلف پروژه مشخص شده و برای هر کدام زمان مشخصی بیان شود. یک نمونه از زمانبندی در پیشنهاد تحقیق مربوط به رشته کنترل و رشته Bioengineering در زیر آورده شده است :

First, in **Years 1-1.5**, clinical data on patient diagnosis and basic data will be used to develop models of metabolic variation ----- . These models will be a significantly more complex -----.

Second, in **Years 1-2**, these models will be verified in prospective clinical trials and data gathered under informed consent at -----
----- . New methods of control based on these results will also be tested to guarantee safety and efficacy.

Finally, in **Year 3**, a large clinical trial will be undertaken in -----
----- to validate and confirm both the modeling and analytical results, as well as define
the clinical benefits obtained.

۵- منابع و مراجع

نکات مهم در تهیه پیشنهاد تحقیق

- پیشنهاد تحقیقی در پروسه پذیرش و بورس موفق خواهد بود که بتواند خواننده را مجاب کند که پروژه مورد نظر، از لحاظ علمی، نوآوری، سابقه تحقیق و.... مورد نیاز آن دپارتمان بوده و فوایدی زیادی را به همراه خواهد داشت.
- پیشنهاد تحقیق‌هایی که نشان‌دهنده اشراف کامل داوطلب از موضوع و روند تحقیق باشند، تاثیر بسیار مثبتی در اخذ بورس خواهند داشت.
- هر دانشگاهی معمولاً ضوابط خاص مربوط به خود را در تهیه پروپوزال تحقیق مشخص نموده است. به طور مثال، دانشگاه دیکن یا ملبورن استرالیا، محدودیتی بر تعداد کلمات پیشنهاد تحقیق قرار داده‌اند، یا دانشگاهی قالب مشخصی برای نوشتن پیشنهاد تحقیق تعریف نموده است. بنابراین توصیه اکید می‌شود از سایت دانشگاه‌ها بازدید نمایید تا با چگونگی تهیه پیشنهاد تحقیق مربوط به آن دانشگاه آشنا شوید.
- بعد از آماده شدن نسخه نهایی پیشنهاد تحقیق با همکاری استاد، ارتباط خود با استاد را به صورت مستمر حفظ نمایید.

ضمیمه ۲. واژه‌نامه پذیرش

- admission
پذیرش. دریافت جواب مثبت از دانشگاه برای شروع تحصیل.
- application fee
هزینه ای که برای اقدام و ارسال درخواست پذیرش باید پرداخت شود. این هزینه در امریکا معمولاً بین ۳۰ تا ۱۰۰ دلار متغیر است.
- apply
ارسال درخواست برای گرفتن پذیرش. این مرحله شامل پرکردن فرم‌های مورد نیاز و ارسال مدارک به دانشگاه‌های مختلف است.
- campus
به محیطی گفته می‌شود که عمده بنای ساختمان‌های دانشگاه در آن قرار دارد. عموماً دانشگاه‌های بزرگ فقط یک ساختمان و یک محیط خاص ندارند و ممکن است در چندین شهر و ایالت مختلف campus داشته باشند.
مثال: دانشگاه تهران واقع در تهران؛ دانشگاه تهران واقع در کیش
- credentials
سوابق و مدارک، مانند توصیه‌نامه‌های استادان، ریزنمرات، نمرات TOEFL و GRE.
- CV
مخفف Curriculum Vitae می‌باشد و شناسنامه حرفه‌ای فرد به حساب می‌آید. تفاوتش با رزومه در این است که محدودیتی در تعداد صفحاتش وجود ندارد و هر مورد که جزئی از فعالیت‌های فرد باشد (مانند مقاله، سابقه کاری، جوایز گرفته شده، ...) در آن ذکر می‌شود.
- deadline
سررسید، موعد. تاریخی است که قبل از آن باید مدارک متقاضی به دانشگاه برسد تا دانشگاه در مورد دادن پذیرش تصمیم‌گیری نماید.
- department
دانشکده یا همان دپارتمان.

- faculty
به معنای هیأت علمی
- fellowship
کمک هزینه‌ای است که به دانشجویان ممتاز تعلق می‌گیرد.
- financial aid
کمک هزینه تحصیلی
- fund
در لغت به معنی بودجه است و در پذیرش به هر نوع کمک هزینه یا بورسی که به دانشجویان تعلق می‌گیرد گفته می‌شود. همچنین به بودجه‌ای که استادی برای پیشبرد پروژه از صنعت یا موسسات تحقیقاتی دریافت می‌کند fund گفته می‌شود.
- F-1 visa
ویزای دانشجویی ایالات متحده آمریکا می‌باشد. تمام افراد غیرآمریکایی که برای تحصیل به آمریکا سفر می‌کنند باید این نوع ویزا را دریافت نمایند.
- GRE
امتحانی است شامل سه بخش مختلف. این امتحان برای گرفتن پذیرش از دانشگاه‌های آمریکا و برخی دانشگاه‌ها در کشورهای دیگر مورد نیاز است.
- I-20
فرمی است که پس از گرفتن پذیرش از دانشگاه‌های آمریکا دریافت می‌کنید. در زمان مراجعه به سفارت برای دریافت ویزای دانشجویی از آمریکا این فرم مورد نیاز است.
- internship
کار آموزی. دوره‌ای است که در طی آن دانشجو در موسسه‌ای کار می‌کند و معمولاً به ازای کار خود حقوق دریافت می‌نماید.
- LoR
مخفف Letter of Recommendation. توصیه‌نامه‌ای که استاد به دانشجو ارائه می‌کند.
- M.Phil
این دوره اولین مرحله دوره دکترا (Ph.D) در برخی دانشگاه‌ها مخصوصاً انگلستان می‌باشد، اما به صورت مستقل نیز بعد از دوره‌های Bachelor یا Master در بعضی از دانشگاه‌ها و رشته‌ها ارائه می‌شود.

- major
به رشته اصلی تحصیلی گفته می‌شود. گاهی دانشجویان (عموما دانشجویان کارشناسی) در بعضی از کشورها دو رشته تحصیلی متفاوت را با هم جلو می‌برند. یکی از این دو رشته، رشته اصلی است و رشته دیگر رشته فرعی یا اصطلاحاً Minor. دانشجویان باید تعداد محدودی از درس‌های رشته Minor را بگذرانند و نیازی به گذراندن تمام دروس نیست.
- minor
به رشته تحصیلی فرعی گفته می‌شود. لطفاً برای توضیحات بیشتر مراجعه کنید به Major.
- postdoc
پسادکتر. دوره‌ای است پس از دوره دکتری که در طی آن دانش‌پژوه در دانشگاه یا موسسه پژوهشی به تحقیقات می‌پردازد. این دوره اغلب در ایران به غلط فوق دکتری خوانده می‌شود در صورتی که دانش‌پژوه پس از این دوره مدرک دانشگاهی دریافت نمی‌کند.
- prospective student
اصطلاحی است که در وبسایت دانشگاه‌ها زیاد به چشم می‌خورد و به معنی داوطلبانی است که مایل هستند در آینده در آن دانشگاه به تحصیل بپردازند.
- RA
مخفف Research Assistantship. در این موقعیت شغلی، دانشجو در دانشگاه بر روی پروژه تحقیقاتی خاصی کار می‌کند و به ازای کار خود از استاد حقوق دریافت می‌کند.
- resume
رزومه خلاصه‌ای از سوابق تحصیلی، کاری، مهارت‌ها، آثار منتشر شده و ... فرد می‌باشد. رزومه معمولاً ۱ تا ۳ صفحه است.
- SoP
مخفف Statement of Purpose، متنی هست که اکثر دانشگاه‌ها در هنگام ارسال مدارک به خصوص برای گرفتن پذیرش در مقطع فوق لیسانس یا دکتری از شما درخواست می‌کنند. در این متن شما باید در ۱-۲ صفحه به طور کلی علت علاقمندی خود به آن رشته خاص و دانشگاه خاص، هدف‌تان از تحصیل، موضوعاتی که برای مطالعه در ذهن دارید و هر مورد خاص دیگری را توضیح دهید.
- TA
مخفف Teaching Assistantship. در این موقعیت شغلی، دانشجو در تدریس درس خاصی به استاد کمک می‌کند و به ازای آن از دانشگاه حقوق دریافت می‌کند.

- transcripts
ریزنمات، کارنامه تحصیلی.

AcademiaCafe.com

معرفی وبسایت آکادمیکافه

وبسایت آکادمیکافه یک وبسایت غیرانتفاعی و مستقل است که با هدف اعتلای سطح علمی دانشجویان ایرانی و کمک به این دانشجویان برای رسیدن به اهداف والای تحصیلیشان ایجاد شده است. آکادمیکافه به هیچ ارگان یا موسسه‌ای وابسته نیست و بدون اهداف تجاری و تبلیغات اداره می‌شود. تمامی اطلاعات سایت به صورت رایگان در اختیار اعضا قرار می‌گیرد و تمام هزینه‌ها و نیروی انسانی مورد نیاز برای اداره سایت توسط مدیران و کاربران سایت به صورت داوطلبانه به سایت اهدا می‌گردد.

وبسایت در حال حاضر از دو قسمت اصلی تشکیل شده است: فروم (انجمن) و دیتابیس.

انجمن فضایی را ایجاد می‌کنند تا اطلاعات مورد نیاز برای دریافت پذیرش و مسائل مرتبط با آن در اختیار کاربران قرار گیرد و به کاربران این فرصت را می‌دهد تا بتوانند سوال‌های خود را در این موارد از سایر اعضا و افراد با تجربه بپرسند. اطلاعات انجمن در زیرانجمن‌های مختلفی گروه‌بندی شده است تا کار پیدا کردن اطلاعات ساده باشد. همچنین در هر یک از زیرانجمن‌ها اطلاعات اصلی به عنوان «موضوعات مهم» علامت‌گذاری شده‌اند و برای دسترسی سریع‌تر در ابتدای انجمن‌ها نمایش داده می‌شوند.

دیتابیس از چهار زیرمجموعه تشکیل شده است:

۱. نتایج پذیرش: مجموعه اطلاعات و داده‌هایی از شرایط و نتایج پذیرش کاربرانی است که قبلاً اقدام کرده‌اند. این قسمت امکانات مناسبی را در اختیار کاربرانی که تازه وارد این مسیر شده‌اند می‌گذارد تا از شرایط افرادی که از دانشگاه‌های مختلف جهان پذیرش گرفته‌اند یا رد شده‌اند، آگاه شوند.
۲. نتایج ویزا: این قسمت حاوی اطلاعات افرادی است که قبلاً برای دریافت ویزا از کشورهای مختلف اقدام کرده‌اند. این قسمت به کاربران کمک می‌کند تا از وضعیت دریافت ویزا از کشورهای مختلف آگاه شوند.
۳. فهرست دانشگاه‌ها: این قسمت شامل نام و وبسایت دانشگاه‌ها به تفکیک شهر و کشور است و امکانات مناسبی برای جستجوی دانشگاه‌ها در آن وجود دارد. برای هر یک از دانشگاه‌ها امکان دیدن افرادی که پذیرش گرفته‌اند و همچنین اطلاعات پذیرش مانند ددلاین دانشگاه، هزینه اقدام برای پذیرش (Application Fee)، شرایط لازم برای پذیرش (Admission Requirements) دانشگاه‌ها آگاه شوند.
۴. کتابخانه: مجموعه فایل‌هایی است که قابل دریافت هستند. کتابخانه شامل طبقه‌بندی مناسبی است که به کاربران اجازه می‌دهد فایل‌های مورد نیاز خود را به راحتی پیدا کنند. علاوه بر طبقه‌بندی موجود، امکان

جستجو در کتابخانه نیز وجود دارد که کار پیدا کردن فایل‌ها را ساده می‌کند. این فایل‌ها عمدتاً مربوط به گرفتن پذیرش، از جمله منابع مطالعاتی مورد نیاز برای آزمون‌ها و منابع یادگیری زبان‌های خارجی هستند.

AcademiaCafe.com